

คุณค่าแห่งพุทธะ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราพูดธรรมะเห็นใหม่ เวลาพูดธรรมะเนี่ยฝนตกทั่วฟ้า แต่คนอยู่ในบ้านนะ เขาจะไม่ได้ใช้สิ่งใดเลย ชาวไร่ชาวนาเนี่ยเวลาฝนตก เขาจะเป็นประโยชน์กับเขา ธรรมะก็เหมือนกัน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนี่ยตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้วเนี่ย ใครจะใช้ประโยชน์ ไม่ใช่ประโยชน์ใจ

นี่ก็เหมือนกันเราแสวงหาสิ่งนี้มาก็เพื่อเรา เนี่ยเราอยู่กับโลก โลกเป็นของร้อน เราต้องหาความร่มเย็นเป็นสุขของเรา แล้วเราจะไปหาที่ไหนนะ ความร่มเย็นเป็นสุข เราหาไม่เจอ เราหาไม่เป็น ถ้าหาไม่เป็นนะ มันก็อยู่กับเขานั่นแหละ คุณติ เวลาเราเกิดความหงุดหงิด เวลาความทุกข์ในหัวใจเนี่ย ถ้าเราคิดตามความคิดไปเนี่ยมันจะจบไหม มันไม่จบ

ถ้ามันไม่จบ มันทำยังไง มันจะเปลี่ยนไป มื้อเราหิบบของสิ่งใดอยู่ มันก็จะมีเต็มไม้เต็มมือเรานั้นนะ เราวางเนี่ยพอเราวางปุ๊บเห็นใหม่ มือก็วางไปทำอย่างอื่นได้ ไปหิบบสิ่งอื่นได้ จิตเวลาคิดนะ เวลาคิดคิดแต่อารมณ์ความหมักหมมของใจอันนั้น แล้วอารมณ์ความหมักหมมของใจเนี่ย มันก็เป็นจริตนิสัยของคนอีกต่างหาก เนี่ยบางคนเห็นใหม่ คุณติชมรมต่างๆ เขามีความชอบ เขามีความรักความพอใจของเขา เขาก็ทำชมรมนั้น

นี่ก็เหมือนกันหัวใจของเรามันมีจริต มันจริตนิสัยของมันนะ มันฝังใจมัน สิ่งใดเล็กๆ น้อยๆ คนอื่นว่าเห็นเล็กๆ น้อยๆ เขามองข้ามกันหมดเลย แต่คนที่มันจริตนิสัยอย่างนั้น มันมีความขัดแย้งอย่างนั้น เล็กๆ น้อยๆ เนี่ย เป็นใหญ่เฉพาะอารมณ์ของจิตอย่างนี้ พออารมณ์ของจิตอย่างนี้ มันก็ทับถมเหยียบย่ำจิตอย่างนี้ พอทับถมจิตอย่างนี้ เห็นใหม่ เนี่ยว่าให้ปล่อยวาง ปล่อยวางยังไง เนี่ยสิ่งต่างๆ อย่างนี้ ถ้าเราคิดตามมันไปนะ มันก็จะยิ่งทับถมเรามากขึ้น เราต้องวางสิ่งนี้เห็นใหม่

เหมือนมือ เราวางของอย่างหนึ่งแล้วไปทำอีกอย่างหนึ่ง หมายถึงว่าเราวางอารมณ์นี้ วางสิ่งที่เป็นความทุกข์ของเราในหัวใจ เพราะถ้าคนที่เขาไม่ชอบไม่เห็นกับเรานะ เขาบอกว่าพวกนี้ทำไมมันของแค่นี้ ทำไมไม่ปล่อย มันเล็กน้อยต่อคนที่มองไม่เห็นความสำคัญ แต่มันใหญ่มากกับคนที่ไปยึด

มันมัน มันเป็นเรื่องที่ใหญ่มาก อารมณ์ที่เรา เราเห็น แล้วมันเป็นเรื่องสะเทือนใจเรามาก แต่คนอื่นเขาเห็นเป็นของเล็กน้อย ของเล็กน้อยเพราะมันจิตนิสัยมันแตกต่างกันเห็นใหม่

ธรรมชาติเป็นอริยสังขเป็นอันเดียวกัน เป็นหนึ่งเดียวแต่เวลากระจายออกไปแล้วเนี่ย มันอยู่ที่จิตนิสัย อยู่ที่กาลเทศะว่าสมควรหรือไม่สมควร ถ้ายังไม่สมควรอยู่เนี่ย เรามองข้าม ไปเลย แต่ถ้าสมควรกับเราใช้ประโยชน์กับเราได้ อันนี้มันอยู่ที่เรียกว่ากรรมบังเห็นใหม่ กรรมบังตาเนี่ย เราจะรู้เรื่องอย่างนี้ไม่ได้เลย แต่เวลาเราข้ามไปแล้วนะ เหมือนเวลาเราทุกข์ เราทุกข์หนักทุกข์หนาเลย

เวลามันผ่านไปแล้วนะ ฮี ไม่เห็นมีอะไรเลย แต่เวลาทุกข์ทำไมทุกข์มากมายขนาดนั้นนะ เวลามันปล่อยแล้วไม่มีอะไรเลย เนี่ยเราไปยึดมันมันเอง อันนั้นเป็นเพราะเป็นเรื่องของกรรมบังตามันเป็นเรื่องเห็นใหม่เรื่องของวิภูฏะ เรื่องของการเปลี่ยนแปลง แต่เวลาธรรมชาติมันเป็นปัจจุบันใจ เวลามันทุกข์ๆ อยู่เนี่ย เวลาที่มันอยู่ที่ในหัวใจอยู่เนี่ย เราจะแก้ไขมันยังงี้ ถ้ามันแก้ไขอยู่นี้ได้ มันจบที่นี้เพราะการแก้ไขที่นี้ได้เห็นใหม่ เพราะการแก้ไขนี้มันเป็นปัจจุบันธรรม

อดีต อนาคต แก้ไขกิเลสตัดความทะยานอยากของเราไม่ได้ อดีต อนาคต มันเป็นเรื่องที่โครงการต่างๆ เห็นใหม่ ทางวิชาการเขาต้องมี มันต้องมีเป้าหมายของเขา เขาทำเพื่อประโยชน์ของเขา นี่ก็เหมือนกันในการเกิดการตายของเรานี้ วิภูฏะมันวนมาตลอด มันวนมาเห็นใหม่ ตั้งแต่อดีต อดีตมันส่งเสริมมานะ มันส่งเสริมมาให้เรามาเป็นคนอยู่เนี่ยแล้วเป็นคนตั้งแต่เกิดเป็นทารกขึ้นมาเนี่ยจนกว่าจะสิ้นชีวิตไป นี่ก็ชีวิตหนึ่ง

ชีวิตหนึ่งแล้วถ้ามันสิ้นสุดแล้ว มันจะไปจุตูปปาทญาณ ถ้ายังไม่สิ้นสุดมันจะไปเกิดไปตายของมันข้างหน้าอีก พอมันเกิดมันตายนี้มันเป็นผลของวิภูฏะใจใหม่ ผลของวิภูฏะมันเป็นเวรเป็นกรรม สิ่งนี้มันมีการขับเคลื่อนมา มันมีที่มันไป แต่ในปัจจุบันธรรมเห็นใหม่ตั้งแต่เกิดเป็นทารกขึ้นมาจนปานนี้ สามเณรน้อย ๗ ขวบเป็นพระอรหันต์นะ เนี่ยมีคนแปลกใจมากกว่าเด็ก ๗ ขวบเป็นพระอรหันต์ได้ยังงี้ แล้วการเป็นพระอรหันต์มันจะเป็นลอยมาจากฟ้า อยู่ดีเขาปัมให้มันเป็นพระอรหันต์หรือ มันไม่ใช่

การเป็นพระอรหันต์มันต้องเกิดมรรคญาณ เนี่ยมรรคญาณคือต้องมีปัญญา ต้องมีศีล สมาธิ ปัญญาสมควร กลับไปแก้ไขจิตใจดวงนั้น ให้จิตใจดวงนั้นเป็นพระอรหันต์ได้ แม้แต่เด็ก ๗ ขวบนะ สามเณร ๗ ขวบ ลูกศิษย์พระสารีบุตรเห็นใหม่ เนี่ยไปบิณฑบาตกับพระสารีบุตร พระสารีบุตรเนี่ย เณรน้อยต้องถือบาตรตามหลังไป นี่พอเวลาตามหลังไปนะ เนี่ยเวลาเห็นเขาเห็นนายช่างเขาตัดคันธนูไปเห็นชวานาเขาวิดน้ำเข้าหานี้ เด็กมันคิดได้เห็นใหม่

เนี่ยอุติภาวะ เนี่ยอดีตชาติที่สร้างมา เด็กมันคิดได้นะ เนี่ยน้ำไม่มีชีวิตเลยเห็นไหม ไหลไปตามแม่น้ำลำคลอง ลงทะเลไป มันระเหยไปบนอากาศ มันก็เป็นธรรมชาติของมันเห็นไหม แต่คนที่เขามีปัญญา เขาเอาน้ำนั้นมาเป็นประโยชน์ได้ เขาเอามาทำเป็นนกลีกรรรม เขาเอามาทำเป็นผลประโยชน์ของเขา แล้วมันมีความสงสัย เด็กนะ เอ..เขาไม่มีชีวิตเขายังมีประโยชน์ได้ แล้วเรามีชีวิตนะ ถ้ามพระสารีบุตร น้ำมีชีวิตไหม ไม่มี เนี่ยเห็นเขาตัดคันศร คันศรมีชีวิตไหม ไม่มี

เนี่ยมันคิดนะสิ่งที่ไม่มีชีวิต มันยังเอามาเป็นประโยชน์ได้ แล้วเรามีชีวิตมีความรู้สึกเห็นไหม เนี่ยมันก็ย้อนกลับมาที่เราปัจจุบันนี้ เราทุกข์เรายากอยู่เนี่ย หัวใจเราเนี่ย มันจับยึดก็ได้ มันปล่อยก็ได้ มันมีเหตุมีผลของมันก็ได้ แต่เราทำไมทำไมไม่เป็นนะ ทำไมโอกาสของเราอย่างนี้ไม่คิดล่ะ แต่เด็กมันคิดได้ พอเด็กมันคิดได้เห็นไหม มันคิดมันสะเทือนใจ พอสะเทือนใจมันหดเข้ามา บอกพระสารีบุตรเลย เอาบาตรถวายพระสารีบุตร ไปบิณฑบาตเถิด เพราะว่าปัญญามันเกิดแล้ว

มันจุดแบบว่าประเด็นมันเกิด เนี่ยฉนวนมันเกิด ขอกลับกุฎิไป พอกลับบนกุฎินะ เนี่ยพระสารีบุตรก็ไปบิณฑบาต นี่ก็กลับมาเนี่ยก็เนี่ยเดินมรรคเลยคือเดินปัญญา เดินปัญญาพร้อมกับพื้นฐานของใจที่มันเป็น เนี่ยองค์สมเด็จสัมมาสัมพุทธเจ้าเนาะ อนาคตังสญาณจะรู้สัตว์ชนสัตว์เห็นไหม เวลาเรียกพระสารีบุตรมานะ พอพระสารีบุตรมาจะเอาอาหารไปให้เณรเนี่ย เอาอาหารไปให้เณร

พระพุทธเจ้าเนาะ จะพูดอะไรโดยที่ไม่มีเหตุมีผล หรือพูดอะไรโดยล่วงหน้าท่านก็ไม่พูด ถ้าเป็นเราก็บอกว่าอย่าเพิ่งไปเณรกำลังภาวนาอยู่ ท่านไม่พูดอย่างนั้นนะ ท่านมายืนขวางหน้าเลย แต่ตั้งประเด็นขึ้นมาถามปัญหาพระสารีบุตร ใ้เนี่ยเนี่ยเนี่ยอะไรตอบปัญหาเนี่ย พระสารีบุตรก็ด้วยมารยาท ก็ไม่กล้าไปไหนคุยกับพระพุทธเจ้าอยู่ ก็คุยกับพระพุทธเจ้าอยู่อย่างนั้นนะ

เณรน้อย ก็ใช้ปัญญาเห็นไหม ใช้ปัญญาใคร่ครวญไป มรรคมันเดินแล้วใช้ปัญญาใคร่ครวญไป พระพุทธเจ้าคุยกับพระสารีบุตรนะ แต่จิตมองจิตสามเณรน้อยเลย พอสามเณรน้อยมรรคกำลังเดินเต็มที่แล้ว ถ้าปล่อยไปเสียโอกาสนี้ เสียโอกาสนี้มากก็คุยกับพระสารีบุตรอยู่ เนี่ยก็รับรู้ถึงเณรอยู่ พอเณรพิจารณาไปเรื่อย พอมรรคมันรวมตัวมรรคสามัคคี มรรคมันใช้ปัญญามันละเอียดลึกซึ้งเข้าไป เหมือนกับสิ่งที่มันหดเข้าไปสู่จุดศูนย์กลางของมัน

พอศูนย์กลางของมันเนี่ยนิวเคลียร์มันจะระเบิดนะ พอระเบิดขึ้นมันเป็นดอกเห็ดเลย จิตใจเวลามันจุดระเบิดของมันเห็นไหม ปัจจัยการถึงที่สุดแล้วมันระเบิดหัวใจ แล้วมันยุบรวมตัวกันยังงัระเบิดใจของมันยังงั พอสำเร็จพอระเบิดหัวใจเสร็จนะ เนี่ยพระพุทธเจ้ารู้แล้วเณรน้อยสำเร็จแล้ว

ปล่อยให้พระสารีบุตรเอาอาหารเข้าไปให้ แต่ถ้าเอาอาหารเข้าไป กิณดูอาหารมือหนึ่ง กับมรรคผล นิพพานเนี่ยมันมีคุณค่าต่างกันแคไหน ของคุณค่ามันต่างกันหรือก เทียบกันไม่ได้เลย

แต่คนไม่รู้ มันก็ไปทำลายโอกาสของคนอื่นเห็นไหม แต่พระพุทธเจ้าเนี่ยรู้ พระพุทธเจ้าเนี่ยรู้ แต่ขณะที่ห้ามพระสารีบุตรอยู่เนี่ย สามเณรน้อยยังไม่เป็นพระอรหันต์ มรรคมันยังไม่รวมตัว มรรคญาณมันยังไม่ถึงที่สุด มันพูดอะไรไปก่อนทั้งนั้นเลย มันอยู่ที่การบริหารจัดการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าให้ใครทุกคนได้ประโยชน์เนี่ย แล้วบริหารจัดการเรื่องหัวใจ เนี่ยมันมีความสำคัญ แคไหน

ดูเวลาเราทุกข์เรายากอยู่ มันหนักอกหนักใจเรา มันทุกข์ยากเนี่ย เราจะแก้ไขมันอย่างไร เห็นไหมเนี่ยพอบอกเนี่ยธรรมะเหมือนฝนตกทั่วฟ้าเลย แสงพระอาทิตย์ขึ้นนะแสงพระอาทิตย์ส่องไปทั่วโลก ทั่วจักรวาล แต่ใครได้ประโยชน์ไม่ได้ประโยชน์ ตอนนี้อากาศไฟฟ้าฝ่ายผลิตมันได้ประโยชน์ เพราะมันจะทำโซล่าเซลล์ มันจะทำไฟฟ้าขาย แต่เราจะทำสิ่งใด ใครจะได้ประโยชน์ไม่ได้ประโยชน์

นี่เหมือนกันธรรมะมีอยู่แล้ว เพียงแต่เรามีสติสัมปชัญญะไหม ยับยั้งตัวเราไหมเพื่อประโยชน์กับตัวเรา สิ่งต่างๆ นี่มันเกิดขึ้นมาเนี่ย มันมีของมันอย่างนี้นะ เนี่ยเราจะสนใจธรรมะ หรือไม่สนใจธรรมะก็แล้วแต่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมกับวินัยไว้ มันเป็นโอกาส โอกาสของเราสรรพสิ่งของเราที่เราควรจะได้ ถ้าเราควรจะได้ ถ้าเราได้ขึ้นมา แต่นี้คนเรามองข้ามไป

เห็นไหมได้ไปพลอย เนี่ยมันได้พลอยมา มันมีคุณค่ามากเลย พลอยได้มันกินไม่ได้ขอข้าวเม็ดเดียว ขอเม็ดข้าวแลกกับเม็ดพลอยนี้ ใครเอาพลอยไปเลยขอข้าวเม็ดเดียว เนี่ยได้ไปพลอย เราเกิดมาเป็นชาวพุทธเห็นไหมเหมือนเราเห็นพุทธศาสนา พุทธศาสนาเนี่ย เราเกิดเป็นชาวพุทธ แล้วพุทธศาสนาสอนอย่างนี้เนี่ยได้ไปพลอย เพราะพลอยมันกินไม่ได้ เราไม่รู้จ้กว่าพลอยมันกินยังไง

เนี่ยก็ชาวพุทธๆๆ พุทธศาสนา ฝรั่งเศสคำนี้เขาตื่นตื้นตื้นนะ โอ๊ย เขามาบวชมาเรียนกันมหาศาลเลย โอ้วพวกเรานะเนี่ย โอ้ว หากินดีกว่าไม่สนใจเลย เรามีเพื่อนเป็นพระฝรั่งเยอะมาก เวลาเขาประพฤติปฏิบัติเนี่ย เขาบอกเพราะเขาสนใจ เขาอยู่อเมริกา อเมริกาเขาศึกษาธรรมะนะ ศึกษาธรรมะเสร็จแล้วเขาอยากบวช เขาไปบวชที่อินเดีย สมัยก่อนเพราะเราปฏิบัติใหม่ๆ ประมาณพ.ศ. ยี่สิบเศษๆ ทางโน้นเขายังไม่มีพระมากไป บวชได้แค่เณร พอบวชเณรเสร็จแล้วอยากบวชพระ ต้องบวชต้องมาลังกา พอบวชพระ พระที่ลังกาเสร็จ อยากปฏิบัติ

ถ้าเอ็งจะปฏิบัติเอ็งต้องไปเมืองไทย เพราะในวงสังคมของพระเจ้าจะรู้ว่าที่ไหนเจริญที่ไหนเสื่อม มาเมืองไทยนะก็ต้องมาปฏิบัติที่วัดบวร เขาบอกว่าเขาพูดกับเรานะ มึงเชื่อไหมว่ากูกว่าจะปฏิบัติ

ได้เนี่ยถูกต้องบวช ๓ ประเทศนะ กว่ากูจะมาปฏิบัติได้นะบวช ๓ ประเทศ นี่เพื่อนคุยกัน ไอ้ของเราเนี่ยนะ คุณของเราได้อะไร เราจะมีพระฝรั่งเวลาคุยกันนะ โอ้โห เขาพูดให้เราฟังนะ มันสะเทือนใจนะ คนเขาเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าเขาแสวงหาของเขา ไอ้เราอยู่กับเรานี้เราไม่เห็นคุณค่านะ

นี่ก็เหมือนกันประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธศาสนาเมืองยิม ยิมออกมาจากใจถ้ายิมออกมาจากใจ ยิมของเราเนี่ยมันออกมาจากหัวใจ ออกมาจากความเป็นจริงในหัวใจนั้น ถ้าในหัวใจนั้นเป็นจริงขึ้นมา เนี่ยมันเห็นใหม่ เนี่ยเรามีโอกาส เราเอาเป็นประโยชน์กับเรา นี่พอย้อนกลับมา ย้อนกลับมาว่าเรื่องการเกิดและการตาย การเกิดและการตายเนี่ย เราไม่มีใครไปบังคับมันได้ เพราะมันต้องมีของมันอยู่แล้ว

เพราะจิตเนี่ยนะ จิตนี้มันมีวิชา อวิชาคือแรงขับ พอแรงขับเคลื่อนนี้มันต้องไปตามกรรม แล้วมันไม่มีต้นไม่มีปลายไง สิ่งทีพอไม่มีต้นไม่มีปลายเนี่ยเห็นใหม่ สิ่งนี้เราจับยังไม่ได้ เราจับยังไม่ได้ มันเกิดแน่นอน แล้วพอมาเกิดเป็นมนุษย์เนี่ย มันเกิดเห็นใหม่ภพกลาง ถ้าไม่เป็นมนุษย์ลงต่ำไปก็เป็นเดรัจฉานเห็นใหม่ อบายภูมิ ๔ ถ้าสูงขึ้นไปก็เป็น เทวดา อินทร์ พรหม ขึ้นไป

นี่เทวดา อินทร์ พรหมขึ้นไปเนี่ย เขาก็จะเพลินในชีวิตของเขา เพราะเขามีแต่ความสุขนะ มีความสุขเพราะอะไร มีความสุขว่าเทวดาเขาไม่ต้องทำมาหากินเหมือนเรานะ เทวดาเขาณะอิมทิพย์ มันไม่อิมทิพย์ มันจะมีแสงของมัน เนี่ยมันอายุขัย อายุของเขาเนี่ยเขาจะปรารถนาสิ่งใด เขาจะสมความปรารถนาของเขา ทั่วๆ ที่ชีวิตเขา แล้วพอมันใกล้จะหมดอายุขัยเนี่ย แสงนี้มันจะหดตัวลง หดตัวลง แสงมันจะจางลง จางลง แต่จิตมันอยู่ มันจะเกิดเป็นเทวดาเห็นใหม่

ถ้าเกิดตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหมขึ้นไป มันจะมีแต่ความสุขของเขา ความสุขในการที่ไม่ต้องแสวงหา แต่! แต่มันมีความทุกข์ นี่ บอกมีความสุข ทำไม่มีความทุกข์ล่ะ มันมีความสุขของเขา ความสุขในชีวิตประจำวันไง เขาไม่ต้องแสวงหาแบบเรา เขาจะมีเขาอย่างนั้น แต่เขาไม่ต้องแสวงหาขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่เขาไม่เคยเต็มในความรู้สึกของเขาซะใหม่ จิตใจของคนนี้มันบกร่องอยู่ตลอดเวลา เขาคิมเต็มคือว่าเขาไม่ปัจจัยเครื่องอาศัย

แต่หัวใจของเขา ทำไมเทวดารบกันนะ เทวดารบกันแย่งนางฟ้านะ ทำไมเทวดารบกัน ความรบกันรบกันด้วยฤทธิ์เห็นใหม่ เนี่ยเขาว่าถ้าความสุข เนี่ยถ้าเกิดอย่างสูงขึ้นไป มันก็เพลินในชีวิต เกิดตั้งแต่อบายภูมิลงไปเนี่ยมันก็มีแต่ความทุกข์ ความทุกข์เห็นใหม่ คุณสินรกอเวจีเนี่ยมันมีแต่ความบีบคั้น ความบีบคั้นเพราะอะไร เพราะเราต้องไปใช้กรรม ใช้กรรมขนาดไหน จิตมันเคยตายไหม คุณสิเวลา

ตกรอกเวจิเห็นใหม่ โคนไฟไหม้ โคนไฟนรกเวจิมันเผา เผาจนมันสลายลงไปนะ เสร็จแล้วก็เป็นตัวขึ้นมาอย่างเดิม ขึ้นมาอย่างเดิมเพราะยังไม่หมดอายุขัย อายุขัยของเขา

สิ่งนี้มันเป็นแรงบุญแรงกรรมใช่ไหม แต่พอเรามาเกิดมาเป็นมนุษย์เห็นใหม่ มนุษย์นี่ภพกลาง ออกไปตากแดดที่ร้อน เข้ามาที่ร่มก็เย็น นี่ก็เหมือนกันมนุษย์เราออกไปตากแดดที่ร้อน เรารู้ว่าเรามีเหตุมีผล เรามีเหตุมีผล เราอยู่ที่ไหนเราร้อน ที่ไหนควรหลบหลีก นี่ร้อนหลบหลีกคือว่าเรามีปัจจัยเครื่องอาศัย เราช่วยเหลือเอื้องานกันได้ แต่หัวใจเพราะอะไร มันบีบคั้น มันบีบคั้นหมายถึงมันติดตลอดเวลา

เป็นทวดานะ มันมีผลของมันอยู่แล้วใช่ไหม มันมีอัมฤตย์ตลอดเวลา คำว่าอัมฤตย์ชีวิตประจำวันมันไม่ทุกข์ใจ แต่ชีวิตประจำวันไม่ทุกข์ขนาดไหน แต่หัวใจมันทุกข์ เนี่ยทวดาก็อยู่ได้ ปกครองของพระอินทร์ พระอินทร์ก็ปกครองทวดาใช่ไหม มันมีการปกครองกันมีการดูแลกัน เราอยู่ได้ปกครองเขา เราอยู่ในกตึกา เราพอใจไหม เราก็อยากเป็นคนปกครองใช่ไหม เราไม่อยากเป็นคนใต้ปกครองหรือ

นี่ใจกิเลสมันเกิดตรงนี้ใจ เนี่ยความไม่พอใจ ความทุกข์มันเกิดตรงนี้ใจ เกิดที่ว่ามันมีการปกครองกัน มันมีกตึกา ไ้คนที่อยู่ในกตึกากันก็มีความสุข ไ้คนที่ดิ้นรนเพราะอะไร เพราะเรานี้เป็นคน.. ทวดาพาลเขอะนะ ทวดาพาลเนี่ยแต่เราเป็นคนพาล แต่เราทำบุญกุศลกับพระพุทธเจ้า เราทำดีเหมือนกัน เมื่อเห็นจับปลัดจับผลูเราก็ทำบุญอยู่ กุศล บุญมันให้ผลเราก็เกิดเป็นทวดานะ ไ้แต่ทวดานะ กูก็เป็นทวดาพาล พอมาเจอกตึกไม่ยอมรับนะ ทุกข์ฉิบหายเหมือนกันเห็นใหม่

เวลาทุกข์ ทุกข์เพราะกิเลสใจ ทุกข์เพราะทวดาก็มีกิเลส พรหมก็มีกิเลส ทุกคนมีกิเลสหมด กิเลสคือตัณหาความทะยานอยาก ไม่พอใจในสถานะของตัวเอง ในสถานะของตัวเองเพราะมันผลบุญมันจับเคลื่อนมาแล้ว แต่มันไม่พอใจในสถานะของตัวเอง มันต้องการมากกว่านั้น มันต้องการมากกว่านั้น แล้วมันต้องการสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เนี่ยมันบกร่องอย่างนี้ มันเลยทุกข์ แต่ชีวิตประจำวันมันสุข

เวลาลงไปเนี่ยจะนั่นพอมารเกิด เกิดเป็นมนุษย์ มันมีร่างกาย เพราะเราต้องแสวงหา เราต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัย สิ่งปัจจัยเครื่องอาศัยนี้เราต้องดำรงชีวิตของเรา ดำรงชีวิตของเราเนี่ย เราต้องเดือนเดือนสติเห็นใหม่ มนุษย์มันสำคัญตรงนี้ใจ เพราะมันมีร่างกายบีบคั้น ไม่กินน้ำ คนอดน้ำตายนะ อดอาหารยังพออยู่ได้หลายวัน อดน้ำไม่ได้ ถ้าอดน้ำตาย ยิงไม่มีอากาศหายใจยังตายเลย เนี่ยสิ่งนี้พอเราหายใจอากาศที่มันขาด อากาศที่เราหายใจไม่ได้ เรากระเสือกกระสนแล้ว เราต้องพยายามหาออกซิเจนของเรา

นี่ก็เหมือนกันชีวิตอย่างนี้มันเดือนตลอดเวลา เนี่ยเดือนตลอดเวลา หลวงปู่ฝันพูด ท่านเดือนสติเลยนะ คนหายใจเข้าไม่หายใจออกก็ตาย แล้วหายใจทิ้งเปล่าๆ การหายใจเนี่ย หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ เห็นไหม เราจะได้ประโยชน์ขึ้นมาเลย เพราะเป็นการฝึกสติ ฝึกสติอยู่ไหนสติถ้าฝึกสติขึ้นมาแล้วเห็นจิต จิตอยู่ที่ไหน เห็นจิตเห็นไหม พอเห็นจิตขึ้นมามันก็จะไปแก้ไขกิเลส เพราะกิเลสมันอยู่ที่จิต เนี่ยทุกข์ยากเราร้อนกันอยู่นี้เพราะจิตเดือดร้อนทั้งนั้นเลย ร่างกายเป็นวัตถุอันหนึ่ง รูปธรรม นามธรรม นามธรรมนี้สำคัญมาก

นี่ย้อนกลับมาที่ศาสนา ศาสนาย้อนกลับมาที่นี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเห็นไหม เนี่ยสอุปาทิเสสนิพพาน ตั้งแต่วันที่กิเลสตาย พอกิเลสตายเห็นไหม ชีวิตของพระพุทธเจ้ายังอยู่อีก ๔๕ ปี ชีวิตอยู่ ๔๕ ปีนี้ ชีวิตที่ไม่มีกิเลสในหัวใจเลย ชีวิตที่ไม่มีกิเลสในหัวใจเลยนี้เห็นไหม เนี่ยสิ่งนี้มันสร้างประโยชน์ทั้งนั้นเลย เพราะไม่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แล้วชีวิตที่เหลือมาเนี่ยสะอาดบริสุทธิ์ เนี่ยสะอาดบริสุทธิ์เรื่องของธาตุ เรื่องของขันธ เรื่องของร่างกายเนี่ย มันก็ต้องขบถ่าย ต้องกินอยู่เหมือนกันทั้งนั้นนะ แต่หัวใจมันสะอาดบริสุทธิ์เห็นไหม เนี่ยชีวิตที่เหลือ

แต่ของเราชีวิตเนี่ยตั้งแต่เจ้าชายสิทธัตถะ พอตั้งแต่เกิดขึ้นมานะ เห็นไหม พ่อแม่ศึกษาอย่างละเอียดเพื่อจะเป็นกษัตริย์ พอกษัตริย์แล้วเนี่ย พ่อแม่หานางพิมพาให้ เนี่ยเกิดสามฌรราหุลเนี่ย มันละล้าละลึง ละล้าละลึงเห็นไหม เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะนะ เนี่ยสมบูรณ์หมด ในชีวิตเนี่ยสมบูรณ์มาก เพราะว่าพระเจ้าสุทโธทนะพยายามจะให้ป็นจักรพรรดิ เพราะถ้าปล่อยออกบวช เพราะพรหมณ์พยากรณ์อยู่แล้ว ถ้าบวชจะเป็นศาสดา

แต่ถ้าไม่บวชอยู่ในโลกนี่จะเป็นจักรพรรดิ แล้วพ่อแม่คนไหนบ้างไม่อยากจะลูกเป็นจักรพรรดิ ก็พยายามโน้มน้าวพยายามรักษาอย่างดีเลย ฉะนั้นชีวิตในทางโลก โอ้โฮ เรามองว่าสุข แต่เจ้าชายสิทธัตถะทุกข์มาก ไปเนี่ยเข้าไปเที่ยวสวนเห็นไหมเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ทั้งที่เขาปรนเปรอขนาดนั้นนะ เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันน่าแปลก ไม่เคยเห็นอย่างนั้นเลยหรือนั้นอะไร นั้นคนเกิด นั้นคนแก่ นั้นคนเจ็บ นั้นคนตาย เราก็ต้องเป็นอย่างนั้นหรือ

ถ้าเราเป็นอย่างนั้นนะ มันก็ต้องมีตรงข้ามไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ถึงออกมาปฏิบัติอยู่ ๖ ปีเห็นไหม นี่ช่วงที่ว่าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะเนี่ย ตอนเป็นเจ้าชายสิทธัตถะอยู่ในราชวัง ความเป็นอยู่ทางโลกมันไม่น่าจะทุกข์เลย เพราะทุกอย่างมีสมบูรณ์มาก แต่ละล้าละลึงเห็นไหม ละล้าละลึงที่ว่าเพราะสามฌรราหุลเกิดแล้ว จะเข้าไปดูนะ แต่จะออกบวชนะ เนี่ยมันทุกข์ใหม่ ทุกข์มากนะ ทุกข์

เพราะอะไร ทุกข์เพราะใครเป็นพ่อแม่เรื่องลูกเป็นกังวลกับลูกจะทุกข์มาก แล้วเจ้าชายสิทธัตถะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมากจะทุกข์ไหม

แล้วสุดท้ายแล้วต้องทิ้งทั้งภรรยา ต้องทิ้งทั้งลูก แล้วออกไปเผชิญกับความจริงนะทุกข์ใหม่ ความทุกข์อย่างนี้ นี่จะพ้นจากทุกข์นี้ มันต้องมีความตั้งใจ มีความจริงของการกระทำ พอพ้นจากทุกข์ไปแล้วนี่ ชีวิตที่เหลือมาอีก ๔๕ ปี อายุ ๓๕ ที่ตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เนี่ยชีวิตที่สะอาดบริสุทธิ์ เราจะบอกว่าสิ่งที่เหลือเห็นใหม่ ชีวิตมนุษย์เนี่ยถ้าตั้งแต่เกิดทารกจนแก่จนหมดอายุขัยไป เนี่ยสัก ๑๐๐ ปี

เนี่ยโอกาสเราที่จะประพฤติปฏิบัติ เจ้าชายสิทธัตถะก็เหมือนกันตั้งแต่เกิดขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาเกิดขึ้นมาออกบวชตั้งแต่ปี...เราจำตัวเลขไม่ค่อยได้ พอพูดตัวเลขเดี๋ยวมันผิด เนี่ยเวลาออกบวช ออกบวชเสร็จแล้วปฏิบัติอยู่ ๖ ปี เห็นใหม่พอสิ้นสุดแล้ว เนี่ยสิ่งนี้ถึงวางธรรมและวินัยไว้ มนุษย์มันเลือกได้ตรงนี้ไง มันเปลี่ยนแปลงได้ เทวดามาฟังเทศน์พระพุทธเจ้า เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมเทศนาว่าการ เทวดาสำเร็จเห็นใหม่เป็นแสนเป็นล้าน เพราะเทวดาจิตมันมีมาก จิตจะเกิดอีกมาก

ฉะนั้นพอเราเกิดขึ้นมาแล้วเนี่ยมันเป็นเรื่องของเรา เราต้องดูแลชีวิตเรา เห็นใหม่ ดูแลชีวิตเรา เรื่องโลกเห็นใหม่ หลวงตาบอกว่าคนเราเกิดมามีสองตา ตาหนึ่งคือศึกษาหน้าที่การงานทางโลก อีกตาหนึ่งคือหน้าที่ทางธรรม ธรรมนี้เป็นสมบัติในใจของเรา หน้าที่ทางโลกเป็นงานของสังคม เห็นใหม่เขาบอกว่าคนเราเกิดมาเนี่ยต้องอยู่ในสังคม เวลาศีล ๕ ขึ้นมาต้องอาศัยสังคม แต่สังคมถ้าเรามีความจริงจัง สังคมจะยอมรับมากกว่า

ถ้าทุกอย่างเราควรกับสังคม เราอยู่กับสังคมกันไปตลอดนั้น มันก็จะเป็นอย่างนั้นตลอดไป แต่ถ้าเราจะเหนือกว่าเห็นใหม่ เราจะเหนือกว่า เราจะเอาชีวิตเรารอดพ้นมาจากสิ่งที่สังคมเขาต้องการไป นี่พูดถึงธรรมะ ธรรมะมันมีอยู่แล้วเรามีสติปัญญาของเรา ความจะเดือดร้อน มันเดือดร้อนหมดคนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่สิ้นกิเลสแล้ว ๔๕ ปี ไปอยู่กับพราหมณ์ พราหมณ์ ลืมใส่บาตร เนี่ยพระอานนท่นะเวลาได้ข้าวกล่อมมาบดเป็นผงเห็นใหม่ เพื่อจะนำพรมาๆ เพราะภิกษุเราทำอาหารให้สุกเองไม่ได้ เพราะพระพุทธเจ้าวางกฎวินัยไว้อย่างนั้น สุดท้ายแล้วชนะขึ้นมาได้ นี่พูดถึงพื้นฐานของเราเนาะ เราเอานี่ก่อนเลยนะ

ถาม : ๑. ทุกวันนี้กระผมมีทุกข์เกี่ยวกับหน้าที่การงานมาก ไม่รู้เป็นอย่างไรจะมีอารมณ์หงุดหงิดบ่อยมาก อะไรไม่เป็นดังใจหน่อยก็เป็นทุกข์ ผมทำอาชีพอิสระ ผมไม่ทราบจะแก้ไขอย่างไรไม่ให้ใจเป็นทุกข์ไปกับงานมากจนเกินไป บางครั้งอยากทิ้งงานไปเลย ตอนนี้ทำพุทโธไม่ได้

หลวงพ่ : เนี่ยเวลาคนแบกอะไรหนักเนี่ยนะ มันจะว่าหนัก เวลาจิตใจเนี่ยเหมือนพูดเริ่มต้นเลย เริ่มต้นมือเราจับสิ่งใดอยู่แล้วเนี่ย เราเหมือนเราแบกไว้เต็มที่ คำว่าแบกไว้เต็มที่เพราะอะไร เพราะตอนนี้พุทโธไม่ได้ พุทโธไม่ได้เพราะสิ่งนั้นมันหนักอยู่แล้วเห็นไหม

สิ่งนั้นมันหนักอยู่แล้ว แล้วเราบอกพุทโธอีก มันก็เหมือนแบกน้ำหนักไป ๒ เท่าแต่สิ่งนั้นถ้าหนักอยู่แล้วนะ เราก็มาใคร่ครวญในชีวิตของเรา เนี่ยอารมณ์เห็นใหม่ หลวงตาสอนอย่างนี้ สอนบอกว่าเราอย่าเสียดายอารมณ์ของเรา บางทีเราคิดถึงอารมณ์ต่างๆ เราเสียดายเองนะ เราไม่อยากจะเอง เราไม่กล้าทิ้งมันเอง แต่ถ้าเราไม่เสียดายอารมณ์ เราไม่เสียดายความคิดนะ สลัดมันทิ้งไป

ถ้าสลัดมันทิ้งไป มันสลัดไปไม่ได้ใช่ไหม เพราะมันสลัดไม่ได้เนาะ องค์กรสมเด็จพระสังฆราชเจ้าถึงบอกว่าให้กำหนดพุทโธๆ การกำหนดพุทโธๆ ก็คือการสลัดอารมณ์นั้นทิ้งไป แล้วเอาความรู้สึกของเราเนี่ยไปอยู่กับพุทโธเป็นคำบริกรรม ทีนี้มันทำไม่ได้ มันพุทโธไม่ได้ พุทโธไม่ได้ เพราะว่าสิ่งนั้นมันเร้าใจกว่า สิ่งที่เราคิดว่าหน้าที่การงาน คิดต่างๆ ที่เรามันเหยียบย่ำหัวใจเราเนี่ย

สิ่งนี้มันเป็นเหมือนเขาเรียกว่า มันเหมือนกับเป็นปัจจุบัน มันเหมือนกับเป็นประโยชน์กับมัน เห็นว่ามันเป็นเรา มันเป็นเรา มันสะเทือนใจเรา แต่ถ้าคิดพุทโธๆ เนี่ย มันเหมือนอยู่ไกล แต่ถ้าเป็นความทุกข์เรานี้ มันเหมือนความทุกข์เป็นเรา เราเป็นเราใช่ไหม มันเป็นแก่น มันเป็นความรู้สึกโดยตรง แต่ว่าพุทโธๆ นี้ เราคิดว่ามันเป็นเรื่องภายนอก ไม่ใช่เรื่องของเรา

เนี่ยมันก็เลยแบบว่าอารมณ์ความรู้สึกมันเลยไม่คู่คี่ ไม่เห็นประโยชน์ แต่ไปเห็นประโยชน์กับความรู้สึก ความคิด แต่ฉันคิด ฉันทุกข์ ฉันรู้ เป็นความทุกข์เราก็มันทุกข์ ก็มันรับรู้ มันยังคิดก็ยิ่งทุกข์ ยิ่งทุกข์ก็ยิ่งคิด ยิ่งคิดก็ยิ่งย้ำ ยิ่งย้ำก็ยิ่งคิด มันก็ยิ่งทุกข์ไปใหญ่เลย แต่ถ้ามันมีสติขึ้นมาเนะ มีปัญญาขึ้นมาเนะ มันก็ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิเลย ความทุกข์คืออะไร อากาศธาตุนะ ลมพัดมาก็เย็น ไม่มีลมพัดมา แดดออกมันก็ร้อน ใสนี้เพราะว่าเราไปคิด ไปคิดไปยึดของมันเอง

เมื่อก่อนที่น่าจะทุกข์ ทำไมมันไม่ทุกข์ล่ะ มันไม่ทุกข์เพราะอะไร เพราะเราไม่ยึด เนี่ยหน้าที่การงานก็คือหน้าที่การงานนะ คนเราสุขภาพบุรุษนะ เราเป็นคนรับผิดชอบ หน้าที่การงานเป็นเรื่อง

ธรรมดานะ คุณีหลวงตาท่านพูดเองท่านบอกว่า ในวัดท่านนะท่านเหมือนบ่อยเลย เพราะอะไร เพราะท่านรับผิดชอบมาก ท่านจะดูแลของท่านไป

มันเป็นสัญชาตญาณเลย สัญชาตญาณว่าเราจะดูแลรักษา เราจะคอยดูแล การบังคับดูแลไม่ใช่หน้าที่ของเราเลย แต่มันความรับผิดชอบไง หน้าที่รับผิดชอบเนี่ย คนรับผิดชอบมาก ประสาโลกก็ทุกข์มาก คนรับผิดชอบน้อยมันก็ทุกข์น้อย ถ้ามันบอกไม่ทุกข์ทั้งๆ ที่มันทุกข์นั้นนั่น คนรับผิดชอบน้อย รับผิดชอบมากก็แล้วแต่ รับผิดชอบน้อยเราปฏิเสธเราไม่ทำอะไร มันก็เหมือนที่เวลาเราทำงานนะ ผลตอบสนองมันน้อยไป

อย่างการทำบุญเห็นไหม การทำบุญได้บุญไม่เท่ากัน ไม่เท่ากันเพราะอะไร เพราะคนอีกคนทำบุญด้วยเจตนา เจตนาเล็กซึ่ง โอ้โฮย เชิดชูเวลาเราทำบุญกันเห็นไหม เราเชิดชูใส่ศรัทธา เราอธิษฐานแล้วใส่บาตรไป ทีนี้ไอ้คนที่มาเห็นนะ โอ ทำไม่ต้องทำขนาดนั้น ถึงเวลาทำบุญก็ตักๆ ไปเดี๋ยวก็จบ เนี่ยจิตใจมันกระด้างต่างกัน

พอจิตใจมันกระด้างต่างกัน ผลตอบรับต่างกัน ยิ่งลูกๆ นะ โอ้ย แม่นี้เอาหนูไปวัดทุกทีเลย นำเปื้อ แล้วก็บังคับมันทุกทีเลย เห็นไหม เพราะแม่ได้บุญมาก ไอ้หนูไม่ค่อยได้บุญ ไอ้หนูไปวัดเหมือนกัน มันได้เหมือนกัน หลวงตาใช้คำว่าประตูเปิดมากอากาศเข้าได้มาก ประตูเปิดน้อยอากาศเข้าได้น้อย ถ้าประตูเปิดอ้าซ่าเลยนะ อากาศจะถ่ายเทได้เต็มที่ของมันเลย

เจตนา ความตั้งใจของเราเนี่ย ความตั้งใจคือประตูของใจ มันจะเปิดออกมา พอเปิดออกมา บุญกุศลมันจะเข้ามาตามนั้น เห็นไหม ทำบุญด้วยกันนี้แหละ มันจะแตกต่างกันเพราะอะไร เพราะความยึดมากยึดน้อย เนี่ยเจตนามาก เจตนาน้อยเห็นไหม ถ้าเจตนามาก พอเจตนามาก เราเป็นคนติดบุญ โอ้โฮย เราทำบุญแล้วมีความชื่นใจมากเลย ต้องทำบุญทุกวันเลย แล้วพอไม่ได้ทำบุญหงุดหงิดแล้ว เห็นไหมทำไมทำบุญแล้วเป็นทุกข์ล่ะ

แต่ทำบุญเลย ไปถึงไปใส่บาตร พระไปแล้วมาไม่ทัน โอ้ย นั่งร้องไห้เลย เสียใจ เนี่ยทำบุญแล้วเสียใจ เนี่ยมันทำบุญแล้วมันเป็นทุกข์ พอมันเป็นทุกข์เพราะมันทำไม่ได้ตั้งปรารถนา เจตนา ความเจตนาสิ่งนั้นมันเป็นบุญกุศล ถ้ามีเจตนา หลวงตาใช้คำว่า มันเป็นพระไตรปิฎกเลยละ พระไตรปิฎกบอกว่าศรัทธาความเชื่อของมนุษย์ ศรัทธาความเชื่อเป็นหัวรถจักร อริยทรัพย์ของมนุษย์นะ คือเรามีศรัทธาความเชื่อ เรามีเป้าหมายที่เราจะทำอย่างนั้น

ถ้าเราไม่มีศรัทธามีเป้าหมายที่จะริเริ่มทำอย่างนั้น เราจะทำอะไรไม่ได้เลย ศรัทธาความเชื่อเนี่ย เป็นอริยทรัพย์ของมนุษย์เลย ถ้าเราไม่มีศรัทธาความเชื่อที่ว่าชาวพุทธไปหาครูบาอาจารย์จะไม่ไปฟัง

เทศน์ ไปปรึกษาเนีย ใ้ความที่ฝงใจของเราเนีย ศรัทธาความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ แต่พอศรัทธาความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ ถ้าไปเจอใ้คนจี้โกงเห็นใหม่ ศรัทธานั้นทำไปตายहांหมคเลย ศรัทธานั้นจะพาเราเข้าไปอยู่วงของเขาเลยเห็นใหม่ ศรัทธานั้นก็ต้องมีปัญหาขึ้นมาละ นี่มันแต่ละชั้นแต่ละตอนไป

นี่มันเริ่มต้นไม่มีศรัทธาเลยนี้ เราจะไม่มีริเริ่มอะไรเลย ศรัทธาเหมือนห้วงจักร มันจะดึงเราเข้าไปสู่สิ่งที่เราจะพิสูจน์ พอเข้าถึงพิสูจน์แล้วนะ เริ่มต้นเห็นใหม่คุณติกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อแม้แต่ธรรมะ ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์สอน ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่ออะไรเลย ให้เชื่อประสบการณ์จริง พิสูจน์กันว่าอาจารย์กับเราใครจริง คุณติพระรณะเวลาจะไปหาครูบาอาจารย์รณะ เขาเรียกขอนิสัย ไปอยู่กันก่อน ๗ วัน อยู่ใน ๗ วันเนียไม่เป็นอาบัติแต่ล่วงพันราตรีที่ ๗ ไปเนียไม่ขอนิสัยจะเป็นอาบัตินะ เป็นอาบัตินะล่วงพันราตรีที่ ๗ ไปเป็นอาบัติปาจิตตีย์

แต่ถ้าไปถึงต้องขอนิสัย พระภิกษุไม่ถึง ๕ พรรษาเป็นผู้ไม่ฉลาด ต้องขอนิสัยครูบาอาจารย์ ตลอดเวลา ขอนิสัยใหม่เนียตอนอุปชฌาย์ ถ้าอุปชฌาย์ไปแล้วให้ขออาจารย์ ฉะนั้นเราคงค้ไปแล้ว ต้องขอนิสัย การขอนิสัย คำขอนิสัยคือคำให้สอนกัน เปิดโอกาสให้สอนกันให้ดูแลกัน แต่ถ้าไปคูไปอยู่ด้วยภายใน ๗ วันนั้น อาจารย์กับเราเนียนิสัยเข้ากันไม่ได้ ถ้าเข้ากันไม่ได้เราต้องเก็บของ พอพ้น ๗ วันนั้นเราต้องลาจากที่นั่นไป

เนียการขอนิสัยเพื่อจะตรวจสอบกัน เนียถ้ามันนิสัยเข้ากันไม่ได้เห็นใหม่ ถ้านิสัยมันเข้ากันได้เราก้ขอนิสัย ถ้าขอนิสัยแล้วอาจารย์ให้นิสัยแล้ว อาจารย์ก็ต่อรับผิตชอบนะ เนียอาจารย์วัตร อาจารย์จะสั่งจะสอนจะดูจะแล จะดูแลตั้งแต่เครื่องใช้ไม้สอยปัจจัยเครื่องอาศัย ดูแลทั้งชีวิตทางโลก ดูแลทั้งชีวิตทางธรรม เห็นใหม่พ่อแม่ครูอาจารย์ เนียพ่อแม่ก็เลี้ยงได้แต่ลูก เลี้ยงแต่ร่างกายได้ให้มันโตขึ้นมาแต่หัวใจเลี้ยงมันไม่ได้ หัวใจต้องอาศัยศีลธรรมจริยธรรมกล่อมเกลี้ยงมัน

แต่ครูบาอาจารย์หลวงปู่มั่นท่านดูแลตั้งแต่หัวใจ ดูแลตั้งแต่คิดมากคิดน้อยคิดจริงไม่จริงเห็นใหม่ นี่พูดถึงพ่อแม่ครูอาจารย์ การขอนิสัยเพราะจริตนิสัยมันตรงกัน มันถึงขอนิสัยได้ ถ้าจริตนิสัยไม่ตรงกันให้เก็บของแล้วไปซะ ให้เก็บของแล้วแยกจากกันไป มันแบบว่าเพราะว่ามันเข้ากันไม่ได้ เนียถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อใ้ใหม่ เราเข้าไปแล้วเนียเราต้องพิสูจน์ เนียมันเป็นพิสูจน์นะ มันเป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่ว่า ไม่ใช่สอนให้คนหัวแข็ง ให้คนเป็นคนหัวคือ มันเป็นเรื่องของข้อเท็จจริงในเรื่องของปัญญา

หลวงตาท่านก็บอกท่านลงใจหลวงปู่มั่นล้านเปอร์เซ็นต์ โอ้โห ท่านรักหลวงปู่มั่นจนหลวงปู่มั่นทำอะไร ไม่อะไรเลย แต่ก่อนหน้านั้นหลวงปู่มั่นท่านพูดอะไร ท่านเป็นมหาใ้ใหม่ ท่านพูดเอง

ท่านก็มาเปิดพระไตรปิฎกเหมือนกันตรงเป็ยะ ตรงเป็ยะ แล้วยังพิสูจน์ขนาดไหนนะ แล้วยังมันจริง ยิ่งจริง ยิ่งสุดยอดคนะ โอยหัวใจนี้มันยังรักเคารพบูชานะ นี่ไงท่านมีความเชื่อ มีความเชื่อต้องมีปัญญา ด้วย มันมีปัญหาขึ้นมาเพราะอะไร เพราะความเชื่อมันเพียงแต่ดึงเราเข้ามา ดึงเราเข้ามา

เนี่ยพระไตรปิฎกพูดไว้อย่างนั้นจริงๆ ว่าถ้าไม่มีความเชื่อเลย เราจะไม่มีโอกาสได้ทำอะไรกัน เลย ความเชื่อคือศรัทธา ศรัทธาคือความเชื่อเห็นใหม่ ในวิทยาศาสตร์ในทางยุโรปเขาจะบอกกันเลยว่า อย่าดูถูกความเชื่อกัน เราเคารพความเชื่อของเขา ความเชื่อของเขาเนี่ย เราจะมองความเชื่อของเขาเนี่ย พิสูจน์ไม่ได้ พิสูจน์ไม่ได้ เดียวนี้พิสูจน์ไม่ได้นะ

เนี่ยความเชื่อของพวกเรานะเนี่ย เห็นคนเฒ่าคนแก่ใหม่ เขาไหว้แม่พระโพสพเนี่ย เอ้าทำไมพ่อแม่เราไหว้ดินวะ ดินมันแร่ธาตุ พ่อแม่เราไหว้ดินทำไม เนี่ยเรามันโง่ เขาไหว้แม่พระโพสพเนี่ย แม่พระโพสพเนี่ยเป็นเจ้าแม่แห่งดินไซ้ใหม่ ดินเนี่ยมันให้ชีวิตกับเรา ดินมันเป็นสิ่งที่เราทำกสิกรรม เราได้อาหารมาจากดิน เราได้อาหารมาต่างๆ

เขาเคารพบูชา เขาเห็นคุณของมัน เขาไม่ได้ไหว้มัน เขาไม่ได้ไหว้ดิน แต่เขาไหว้พระแม่โพสพ พระแม่โพสพเขาถนอม เขาดูแลรักษา เขาให้พืชพรรณธัญญาหาร เขาให้ชีวิตเรา แต่คิดวิทยาศาสตร์ไง เอ้า ทำไมพ่อแม่กูโง่งนำดูเลย โอ้ยดินก็ต้องไหว้ น้ำก็ต้องไหว้ โอ้ย พวกนี้.. นี่ไงเราเข้าไปไม่ถึงเองศรัทธาคือความเชื่อ ถ้ามีศรัทธาคือความเชื่อต้องมีปัญญาคด้วย ปัญญาถามไหว้เพราะอะไร ทำไมถึงไหว้ แล้วลองทำวิจัยดูสิ

พอทำวิจัยขึ้นมาเราจะเห็นเลยนะ เนี่ยๆ ปัญญาท้องถิ่นแต่ละพื้นถิ่นของเขาเนี่ย เขาทำอะไรของเขาเนี่ย มันมีที่ไปที่ไปเพื่อหัวใจของเขา เนี่ยถ้ามีปัญหาเข้าไป แต่เราเข้าไปไม่ถึงกันเอง เราเข้าไปไม่ถึงกันเอง เราว่าเรามีความรู้ เราเป็นคนเก่ง เราเป็นนักวิทยาศาสตร์ เห็นพ่อแม่เป็นเต่าล้านปีนะ โอ้ย พ่อแม่เป็นเต่าล้านปี พ่อแม่เขาคิดเหมือนเอ็งมาก่อนนะ ตอนเด็กๆ ก็คิดด้วยกันทุกคนนะว่าพ่อแม่เป็นเต่าล้านปี

แต่พอมีงโตขึ้นมาประสบการณ์มีงสอน มันสอนว่าประสบการณ์เนี่ยอย่างนี้ โลกมันเป็นอย่างนี้ มันซับซ้อนของมันมาอย่างนี้ มันตลกพลิกใจใจ พอมันตลกพลิกใจใจ วุฒิภาวะในใจมันเกิดขึ้นมา เนี่ยคนเรานะเนี่ยต่างกันโดยวัยนะ สิ่งในโลกนี้มีปัญหาเพราะคนเราต่างกันโดยวัย แต่ด้วยวุฒิภาวะด้วยวัยนี้ มันก็มีมุมมองแตกต่างแล้ว แล้วยังจรตนิสัยอีกด้วย แล้วยิ่งนะถ้าลูกเราเป็นคนดีขึ้นมา นะ อภิชาติบุตรนะ ลูกเราทำสิ่งต่างๆ ขึ้นมา

ถ้าใจของเขายังเปิดใจขึ้นมา ลูกนะเปิดตาใจพ่อแม่ได้ เนี่ยบุญกุศลมหาศาล เวลานะ ทางกิ เห็นใหม่ บุญคุณพ่อแม่เนี่ยนะเอาน้ำหมึกทะเลมาเขียนยังไม่มีวันจบเลย พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของ ลูก พ่อแม่ให้ชีวิตเรามา แล้วบุญคุณอันนี้มีมหาศาลเลย แล้วถ้าเราเนียพาพ่อแม่ทำบุญกุศลนะให้ พ่อแม่ แล้วพ่อแม่เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนพุทโธจนจิตสงบขึ้นมา จนพุทโธขึ้นมา เนี่ยเราเลี้ยง พ่อเลี้ยงแม่ไปอนาคตเลย ถ้าจิตสงบขึ้นมาอย่างน้อยมันก็ไปเกิดบนพรหม ถ้าพูดถึงเวลาจะตายจิตมัน คิดถึงสมาธินี้

แล้วถ้าจิตมันสงบ มันใช้ปัญญาขึ้นมาใคร่ครวญขึ้นมา มันเปิดตาใจขึ้นมาเนี่ย เราไม่ได้เลี้ยง แต่ชาตินี้ละ ชาตินี้ป้อนได้แต่เลี้ยงข้าว แต่เราให้บุญกุศลกันไป พ่อแม่เราจะเอาบุญกุศลนี้ไปใช้ชาติ ต่อๆ ไป เราทำบุญกุศลมาขนาดนี้เห็นใหม่ เราทำของเราได้ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเราเนะ เรา ได้ขึ้นมาแล้วเนี่ยเราก้เชิดชูของเราไป นั่นจิตใจมันขึ้นมาอย่างนี้เห็นใหม่ มีศรัทธามีความเชื่อ ความ เชื่อขึ้นมาแล้วเนี่ย เราแก้ไขของเราขึ้นไป

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อจิตใจมันมีอะไรกระทบขึ้นมาเนี่ย มันต้องลากกลับมาไม่ว่า เขาเรียก วิบากใจ อย่างเช่นคนเกิดขึ้นมาแล้วเนี่ยเขาเรียกวิบากกรรม มันเป็นผลแล้ว มันเป็นผลแล้วจะแก้ยังไง พอเป็นวิบากแล้วเนี่ย พอเป็นวิบากกรรม มันเป็นผลแล้ว เป็นผลคือชีวิตเรามีแล้วไง ก็เป็นชีวิตอยู่ เนี่ยแล้วจะแก้ยังไงกันต่อไป นี่ที่ว่าแก้กรรม แก้กรรม ชีวิตนี้เกิดมาจากไหน เกิดมาจากปฏิสันธิจิต

คู่มือเข้าโรงพยาบาลเนี่ย หมอก็วัดเลยนะวัดชีพจรวัดว่า มันยังมีชีวิตอยู่ไหม ถ้าพูดถึงคู่มือานตา ไม่เปิดแล้ว ตายแล้ว เขาไม่ได้คู่มือที่ร่างกายนะ เขาคู่มือที่ความรู้สึก ชีวะ ชีวิตคือธาตุรู้ ธาตุรู้อันนั้น ปฏิสันธิจิต มันเกิดมาแล้วเนี่ย ถ้านอกศาสนาแล้วเนี่ยจะจับตรงนี้ไม่ได้เลย จะบอกว่าเป็นวิญญูณ เป็นผี พอออกจากร่างไปก็เป็นผีเห็นใหม่ ความรู้สึกเป็นจิตวิญญูณ แต่จิตวิญญูณเนี่ยมันเป็นเรื่องของ วัฏฏะ

แต่อริยสัจนี้มันทะลุเข้าไปในจิตวิญญูณนั้น จิตวิญญูณนั้นมันเป็นผลเห็นใหม่ มันเป็น ความรู้สึกใจใหม่ แต่ในจิตวิญญูณนั้นมันมีกิเลส มันมีจริตนิสัย มันมีความพอใจของมัน แล้วเวลา ทำความสงบของใจ จิตมันเป็นสมาธิขึ้นมาเนี่ย เวลามันช้าแรกเข้าไปเห็นใหม่ เพราะในความคิดของ เรา มันประกอบด้วย รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญูณ

รูปคืออารมณ์ความรู้สึก เวทนาคือความสุข ความทุกข์ ความพอใจในความคิดเราใหม่ สัญญาคือข้อมูลนะ ถ้าเราคิดเพื่อเจื่อนะ เราก้คิดเลย เราจะมีเงินห้าแสนล้าน เราจะมีวิมานห้าร้อยหลัง

เพื่อเจอไป สัญญา สัญญาคือการเปรียบเทียบ เปรียบเทียบจากข้อเท็จจริงว่านี่เราคิดโดยเรามีข้อมูล โดยสัญญา สังขารปรุงแต่ง สังขารปรุงแต่งตามแต่จินตนาการที่มันปรุงแต่งไป

วิญญาณรับรู้ในอารมณ์ความรู้สึกนั้น วิญญาณรับรู้ในรูปนั้น ถ้าไม่มีวิญญาณรับรู้ในรูปนั้น ความคิดมันจะต่อเนื่องเป็นขั้นเป็นตอนไปไม่ได้เห็นใหม่ นี่ไงสิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาเลย เนี่ยขั้นไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่ขั้น เพราะจิตมันเป็นจิตใช่ไหม ความคิดมันเป็นความคิด ถ้าไม่มีสมาธิเข้าไปเห็น มันไม่เห็นความเกี่ยวเนื่องกันไปของมัน แต่มีสมาธิเห็นความเกี่ยวเนื่องของมันเข้าไปแยกแยะมัน ไปใช้ปัญญาใคร่ครวญต่อมัน เห็นใหม่

นี่ไงปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิเกิดเป็นคน เกิดคนเป็นผลของกรรม เป็นผลของวิบาก ผลของวิบาก เราก็ใช้ชีวิตไปวันๆ หนึ่งนะ โอ้อโฮ นักวิทยาศาสตร์นะ โอ้อโฮ คิดโครงการนะจะไปดาวอังคาร จะพิจารณาโลก จะระเบิดโลก จะเอาโลกใหม่มา จักรวาลจะเปลี่ยน คิดไปนู่น แต่ไม่เห็นโลกในหัวใจ ของตัว ไม่เห็นโลกการเกิดและการตาย โลกการเกิดและการตาย สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมา เนี่ยๆ ปัญญามันเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ เราจะบอกว่าถ้าเป็นวิทยาศาสตร์เนี่ย ในศาสนาพุทธ พุทธศาสนาสอนเข้ามาทำความเข้าใจความสะอาด

เนี่ยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ตั้งแต่เนี่ยสิ่งที่ว่าชำระกิเลสแล้วออกมาอีก ๔๕ ปี เนี่ยสิ่งนี้มันเข้ามา มรรคญาณมันเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ ถ้ามรรคญาณมันเกิดขึ้นมาเนี่ยมันเห็นภาพเชิงซ้อนนะ ภาพเชิงซ้อนจากชีวิต จากความเป็นจริงเนี่ย แล้วเจออะริยสัจจธรรมแล้วเข้าไปกลั่นกรองมัน แล้วกลั่นกรองแล้วมันทำของมันอย่างไร ถ้าทำของมันเป็นสัจจะความจริงขึ้นมา สัจจะนะ คนเราเนี่ยโกหกคนอื่นได้หมดเลย แต่โกหกตนเองไม่ได้หรอก เราไม่มีอะไรในหัวใจเลย กูเป็นพระอรหันต์ กูรู้หมดเลย กูจำพระไตรปิฎกมาพูด เนี่ยมันโกหกตัวเองเพราะอะไร เพราะความหลงมันมีในหัวใจใช่ไหม

แต่มันเกิดอริยสัจขึ้นมาจากภายในเนี่ย มรรคญาณมันเกิด สติปัญญามันเกิด สิ่งต่างๆ ที่มันเกิด สมาธิมันเกิด ฐานมันเกิดขึ้นมาแล้วมันชำระล้างของมัน มันชำระล้างเป็นขั้นเป็นตอน มันชำระๆ ชำระล้างเข้าไปเนี่ย สิ่งนี้เรารู้เราเห็นใช่ไหม เพราะเราโกหกตัวเราไม่ได้ ถ้ายังมีความลังเลสงสัย ถ้ายังมีความไม่แน่ใจในตัวเอง กิเลสทั้งนั้น กิเลสทั้งนั้นเห็นใหม่ เนี่ยแล้วบอกเนี่ยผลของวิญญูะ ชีวิตนี้มันเป็นการขับเคลื่อนมาจากกรรม จากกรรม บุญกุศลขับเคลื่อนมาเกิดเป็นมนุษย์เนี่ย

แล้วผลของวิญญูะเนี่ย เพราะเรามีความเชื่อมั่นของเรา เรามีความศรัทธาของเราเห็นใหม่ เราถึงประพฤติปฏิบัติตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เนี่ย แล้วเวลามรรคญาณมันเกิดขึ้นมา

เนี่ย มันเป็นความมหัศจรรย์ มันเข้าไปแยกแยะ เข้าไปทำลาย ให้ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตเกิดเป็นนาย ก นาย ข นาย ง อยู่เนี่ยเกิดนาย ข นาย ค มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นความจริงในผลของวิญญู

แต่พอมรรคญาณเข้าไปทำลายมัน เข้าไปแยกแยะมันเห็นใหม่ มรรคญาณมันซ้อนเข้ามา มรรคญาณมันซ้อนเข้ามา นี่ไงที่ว่าสะอาด สะอาดบริสุทธิ์ที่จิต พอสะอาดบริสุทธิ์ที่จิตเพราะอะไร เพราะเรามีปัญญาของเรา เราใคร่ครวญของเรา มันสะอาดบริสุทธิ์ที่นี้ขึ้นมา ถ้าสะอาดที่นี้ขึ้นมา เนี่ย สิ่งที่ว่าสิ่งที่ความฟุ้งซ่าน สิ่งที่ไม่ได้ เนี่ยมันทุกข์ มันทุกข์ เพราะหน้าที่การงาน ก็ไปแบกมันเอง ไปแบกไปยึดมันเอง งานก็คืองานเลย

แต่ไอ้เรื่องนิสัยของเรา ความเป็นไปของเราในหัวใจของเรา มันเป็นของมัน แล้วตรงนี้มัน ละล้าละลึงละลือ งานก็จะเอา ทำงานแล้วไม่มีความสุข ทำงานแล้วไม่ฟุ้งซ่านเลยเนี่ย นี่ก็มาได้โลโซ ใหม่ กิเลสมันก็หลอก นี่ไงตอนทำงานแล้วพุทโธไม่ได้ มันก็บอกเลยนะ เนี่ยงานโลกนะ มันก็บอก เราเราอยากภาวนานะ แล้วมันก็ละล้าละลึงเห็นใหม่ จับปลาสองมือสามมือไง จับอะไรก็จับมือหนึ่ง เอาให้มันๆ เนาะ

จับปลาที่จับปลาให้มันได้ก่อน พอได้แล้วเนี่ยเราจะปล่อยปลาเอาชีวิตเอาบุญก็ได้ ถ้ามันเกิด จับปลาแล้วมันตายขึ้นมาจะ กูจะฆ่ามัน กูจะกินมัน แต่ถ้ามันมีชีวิตอยู่เราก็ปล่อยนะ จับปลาไปปล่อย แล้วได้บุญกุศล แต่ถ้ามันตายเนื้อเอ็งก็เป็นอาหารนะเว้ย จับให้มันคั้นให้ตาย แล้วถึงเวลาแล้วพอมัน เห็น มันไม่มีใครแก้ใครให้ได้หรอก

พอถึงที่สุดแล้วเนี่ย ใจเรามันปล่อยมันเอง ด้วยปัญญาของเรา เพราะมันปล่อย มันวางไปแล้ว มันจะเห็นโทษเลยนะ พอปล่อยไปแล้วนะ โส้ ของแค้นนี้ก็ไปติดมันได้ ถ้าปล่อยได้แล้วนะ ถ้าปล่อย ไม่ได้โอยทุกข์เกือบตายนะ โอ้โฮ มึงกระต๊อบกูแบนเลย เจ็บช้ำนัก แต่ถ้าปล่อยมันได้นะ ฮี ของนิต เดียวไม่น่าโง่งขนาดนี้เลย เนี่ยปัญญามันจะตามทันกันนะ ปัญญามันจะไล่เข้ามา

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา แต่ปัญญามีหลายขั้นหลายตอนมาก ถ้าปัญญาทางโลก ปัญญาเขากินของเขา ปัญญานี้มันก็อยู่ที่กาลเทศะด้วย สมควรที่จะใช้ มันจะใช้ประโยชน์ได้นะ ถ้ามันยังไม่สมควรที่จะใช้ เวลาใช้ไปเนี่ยมันจึงสนุกก่อนห้าม พอจึงสนุกก่อนห้ามเนี่ยปฏิสนธิจิตนี้ สำคัญมาก ปฏิสนธิจิตเป็นภพ สิ่งใดๆ ทุกอย่างเกิดขึ้นจากฐานที่นี้

คุณองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณ ย้อนอดีตชาติไปตลอดเลย แต่เวลา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนอดีตชาติย้อนที่ไหน ก็ย้อนที่จิตขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ข้อมูลจากอดีตชาติที่ไม่มีดินไม่มีปลายเนี่ย มันสะสมลงอยู่ที่ภพเนี่ย อยู่ที่หัวใจเนี่ย แล้วพระพุทธเจ้า

ย้อนอดีตชาติไปไม่มีวันจบ ยังไงก็ไม่จบ ทั้งๆ ที่ใจอยู่นี่นะ ย้อนไม่มีวันจบเลย มันขึ้น ขึ้นมาตลอดนะ

เนี่ยเป็นคอมพิวเตอร์นะ คูณที่เขาเก็บๆ ข้อมูลนะ มันจะได้ลึกมากน้อยแค่ไหน ใต้นี้มันเก็บข้อมูลจนไม่มีต้นไม่มีปลาย สาวเท่าไรมันไม่มีวันจบ มันไม่จบ มันไม่มีต้นไม่มีปลาย ถึงย้อนกลับมา ย้อนกลับมาเนี่ยแล้วเวลาถ้าถึงที่สุดเนี่ย มันจะไปอดีต ไปอนาคตอีกเห็นไหม เนี่ยทุกอย่างมันเกิดจากจิต ทุกอย่างเกิดจากจิต

โลกนี้มีเพราะมีเรา เพราะมีเรา เราไปยึดว่าโลกนี้มี เก่งมาก นักวิทยาศาสตร์นี่เก่งมากเลย จักรวาลนี้ขนาดไหน โอ้โฮ ดวงดาวรู้ไปหมดเลย ใครรู้ล่ะ ดวงคามมีชีวิตใหม่ มึงไปสำรวจดวงดาว ดวงดาวสวัสดิ์มิ่งหรือเปล่า มีแต่ไปแอบดูเขา ไปสำรวจดวงดาวก็ไปเก็บข้อมูลจากดวงดาวมา แล้วดวงดาวมันสวัสดิ์มิ่งใหม่ มันมีชีวิตหรือเปล่า ชีวิตเราเพราะเราไปรู้เขาซะใหม่ โลกนี้มีเพราะมีเรา

ถ้าโลกนี้มีเพราะมีเรา มันย้อนกลับมามันชำระที่นี้แล้ว สรรพสิ่งนี้มันมีโดยธรรมชาติของมัน แต่ธรรมชาติของจิต ธรรมชาติของเรา ธรรมชาติของชีวิตของเรา วางตรงนี้ให้ได้ ถ้าวางตรงนี้ให้ได้ เราจะบอกว่ามันจะต้องทำไปเป็นขั้นตอน คูณคู่อั๊พแรมมันมีความสุขมาก มันอยู่ของมันได้เห็นใหม่ เวลาขั้นตอนมันเป็นเด็ก มันก็เป็นเด็กของมัน เป็นเด็กที่ดี แล้วอั๊พแรมมันจะโตมาเป็นผู้ใหญ่ก็เป็นผู้ใหญ่ที่ดี

ระหว่างปัจจุบันนี้ดีตลอด อย่าไปห่วง ปัจจุบันดีครูบาอาจารย์สุกโตจะไปสวรรค์ จะไปนิพพาน จะไปต่างๆ ปัจจุบันทุกข์หรือร้อนหรือเย็น ถ้าปัจจุบันนี้สุกโต อนาคตสุกโตแน่นอน ที่นี้เราอยากไปสุกโตแล้วเราเอาความสุขโตนั้น เอาสิ่งที่อนาคตที่จะเป็นสุกโตเนี่ย เอามาปั้นปวนปัจจุบันนี้ไง เอามาปั้นปวนปัจจุบันจนสับสนนะ จนสับสนไปหมดเลย ปัจจุบันนี้ให้เป็นปัจจุบัน หน้าที่การงานของเราเป็นอย่างนี้ เราจะอยู่หน้าที่การงานของเรา แล้วถ้าทำได้ดี ทำสิ่งใดๆ ได้ดี เรามันจะเป็นประโยชน์กับเราไปข้างหน้า นี่พูดถึงการทำงานแล้วมันสับสน มันหงุดหงิด นี่พึงธรรมนะ

ถาม : เวลาเดินจงกรมจะเกิดอาการเป็นวงๆ แล้วเลื่อนไปมาหลายครั้ง

หลวงพ่ : เวลาเดินจงกรม การเดินจงกรมนะมันเหมือนนักกีฬา นักกีฬาเนี่ย เวลาแข่งขันเห็นใหม่ฟุตบอลมันก็เวลาเท่าไร นักมวยมันยกกะเท่าไร เวลาของมันนั้น แต่เวลามันซ้อมเนี่ย เวลาซ้อมเนี่ยมันมากกว่าเวลาแข่งขันมหาศาลเลย เวลาเดินจงกรมเนี่ยเห็นใหม่ เราจะฝึกตัวเราตลอดเวลา

เราจะฝึกตัวเราตลอดเวลา การฝึกก็เหมือนสัตว์ฝึกซ้อมมาตลอดเวลา นี่พอฝึกซ้อมขึ้นมาเนี่ย ถ้าฝึกซ้อมร่างกายเราแข็งแรงขึ้นมา ร่างกายเราแข็งแรงขึ้นมา จิตใจเราเริ่มมีพื้นฐานขึ้นมา

สิ่งที่เห็นอะไรเกิดกลมๆ วงๆ ขึ้นมาเนี่ย ถ้ามันเกิดมันเห็นสิ่งต่างๆ บางทีภาวนาไปเนี่ย ไม่ต้องภาวนาก็ได้ เวลาลุกขึ้นเร็วไว คนแก่ๆ เนี่ยลุกขึ้นมาเร็วๆ นี่ดาวเต็มท้องฟ้าเลย ลูกพรวดขึ้นมา ดาวระยิบระยับเลย เขาไม่เห็นเป็นอะไรเลย ลุกเร็วๆ นี่ดาวระยิบระยับ แต่ถ้ามันเป็นวง เวลาเดินจงกรมเกิดอาการ อาการวงๆ จิตมันเห็นได้ คำว่าจิตเห็นได้เนี่ย

คำว่าจิตเห็นได้เพราะถ้าเราพูดนะ เราเห็นไหม เวลาเราพูดเราบอกว่า เนี่ยอย่างนี้เป็นโลกียปัญหา อันนี้เป็นโลกุตตรปัญหา จิตต้องสงบก่อนมันถึงเป็นโลกุตตรปัญหา โอ๊ยแล้วเมื่อไหร่จิตมันจะสงบล่ะ ถ้าจิตมันไม่สงบก็ไม่ใช่ปัญหาสักทีหนึ่ง แล้วจิตสงบเมื่อไหร่ ก็ไปห่วงวิตกกังวล จิตสงบเมื่อไหร่ เนี่ยมันก็เหมือนกับเดินจงกรมเนี่ย พอจิตมันสงบ มันบอกเองเลย อย่างเช่นเห็นวงๆ นี่นะ

เหมือนรถ เราเปรียบเหมือนรถทุกที รถนี่ถ้าได้ออกเคลื่อนไหวออกไปนะ รถนะล้อมันหมุนนะ เข็มไมล์มันจะกระดิกทันทีเลย ถ้ารถนี่มันจอดอยู่นิ่งๆ เข็มไมล์จะเกิดกระดิกไม่ได้ ถ้าจิตของเราเป็นจิตปกติ จิตที่เราไม่รู้สิ่งใดเลย เราจะรู้เห็นสิ่งใดเลยไม่ได้ แต่ถ้าจิตของเรามันมีพัฒนาการขึ้นมา มันจะเห็นสิ่งใดๆ บ้าง ก็รถ รถมันแค่ขยับเท่านั้นเอง รถขยับ จิตเรามีการเปลี่ยนแปลง

ถ้าจิตมีการเปลี่ยนแปลง สิ่งใดมีการเกิดขึ้นมาก็รับรู้ มันจะเป็นอะไรไป รับรู้สิ่งนั้นไว้แต่อย่าไปตื่นเต้นกับมันนะ เพราะรถเราเนี่ยเวลาวิ่งไปบนถนนเนี่ย มันวิ่งไป ๑๒๐ ไร่เนี่ยเข็มขยับหน่อยเดียววินาที โอ๊ย เห็นวง ฐุ่นฐุ่นนี่ ตื่นเต้นไปกับมันนะ รถแค่ออกตัวนะ ถ้ามีบังคับกับพวงมาลัยไม่ได้ มันไหลลงไป มันจะตกเหวนะมีง ตั้งสติไว้ อะไรจะเกิดขึ้นมากลับมาที่ผู้รู้ เพียงแต่มีแรงขยับเขยื้อนของมันเอง แล้วพอขยับเขยื้อนไปแล้วเนี่ย เราใช้ปัญญาบ่อยๆ ครั้งเข้า พอใช้ปัญญาบ่อยครั้งเข้า การพัฒนาการของจิตมันจะมี

ถ้ามีการปฏิบัติเหมือนนักกีฬาเลย คุณนักกีฬาเนี่ยเวลาเขาได้แชมป์โลกมาแล้ว เขาจะมาเปิดค่ายมวยของเขาเองเพราะเขามีประสบการณ์อย่างนั้น เขาจะเอาอย่างนั้นมาเทรนลูกศิษย์ของเขาขึ้นมาได้มหาศาลเลย จิตของเราเนี่ย ครูบาอาจารย์ของเรา พระพุทธเจ้าเนี่ยท่านปฏิบัติมาเนี่ย เพราะประสบการณ์ของจิตอันนั้นนะ พอประสบการณ์ของจิตอันนั้นเข้าไปต่อสู้กับกิเลสยังงี้ อันนั้นนะ ท่านเอาอันนั้นนะ ความรู้จริงอันนั้นนะเอามาสอนลูกศิษย์ลูกหา

เนี่ยสิ่งที่พอมันเกิดขึ้นมา ท่านเอาประสบการณ์ จิตมันจะพัฒนาการได้ มันจะปฏิบัติได้ มันก็ประสบการณ์ของจิตนั่นล่ะ จิตมันจะรู้เห็นเรื่องเล็กน้อยๆ มันก็แค่ เอ็งทำไมเอ็งก็แค่ใส่แว่นมาให้เขา

เป็นเท่านั้นเอง เอ็งชกไม่เป็นเลย แหมใส่แว่นมาให้คนอื่นใส่ได้นะ เวลาใส่แว่นตัวเองใส่ไม่ได้ เขาให้ใส่แว่น ใส่แว่น มันเลยไปใส่ตีนหมู่นะ

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันรู้ไปเห็นอะไรเนี่ย อย่าไปตื่นตื่น ความรู้ความเห็นเนี่ย เพราะคำว่า ความรู้ความเห็น เดินจงกรม เห็นวงๆ ต่างๆ เนี่ย มันเพราะจิตมันขยับ มันรู้อย่างนั้นมันยังไม่เป็น รถขยับตัวเฉยๆ เนี่ยนะ มันยังใช้ประโยชน์สิ่งใดๆ ไม่ได้ รถนะกว่าจะหารถเจอ รถนะ คิดดูสิว่าเราจะถอยรถสักคัน เราหาเงินหาจนหน้ามืดเลย กว่าจะได้รถมาสักคันหนึ่ง ใ้ันี่รถนะเราต้องไปซื้อไปหามันมา

จิตของเราอยู่ที่ใจเนี่ย มันมีกับเราตั้งแต่มันเกิดเนี่ย มันมาเกิดในใจนั้นนะ มันถึงเป็นเราขึ้นมา เกิดในใจ อยู่ในท้อง ๕ เดือน กินอาหารทางสายสะดือ เนี่ยกินอาหารมาจากอกของแม่ เนี่ยอยู่ในครรภ์ของมารดา แม่กินข้าวเข้าไป แล้วแม่ย่อยอาหารให้เราได้กินด้วยอีกชั้นหนึ่ง นั้นนะชีวิตของมันอีก ๕ เดือน นั้นนะชีวิตแล้ว ชีวิตในครรภ์ ๕ เดือนคืนขลุ่ยหลักๆ เนี่ย แม่ไปไหน แม่กินเผ็ดๆ เข้าไป มันคืนใหญ่เลย มันเผ็ดมันนะ

นี่นั่นก็ชีวิตหนึ่งเห็นไหม เนี่ยรถต้องถอยมันมา แล้วจิตมันอยู่ไหน เกิดอยู่ในครรภ์ก็ไม่รู้จักตัวเอง ต้องอาศัยอาหารจากแม่ เกิดมาคลอดออกมาแล้วเนี่ย คลอดออกมาเป็นมนุษย์ขึ้นมา พ่อแม่ไม่เลี้ยงมันจะอดตาย ลัตัวบางชนิดมันเกิดแล้วมันอยู่ของมันได้เลย มนุษย์นะคลอดออกมาพ่อแม่ไม่เลี้ยงนะตายหมด พ่อแม่ต้องเลี้ยงมันมา แล้วพ่อแม่เลี้ยงมันมาเนี่ย เนี่ยเลี้ยงมาพ่อแม่เลี้ยงตัวเองได้ ต่อไปจะมีครอบครัวเป็นพ่อแม่คน จนหมดอายุขัยก็ยังหารถไม่เจอ

จนหมดอายุขัยก็ยังหาจิตตัวเองไม่เจอ รถยังไปถอยมาได้ จิตมันถอยมาให้กูดูหน่อยหนึ่ง ภาวนากันไม่เป็นเลย ว่างๆ ว่างๆ เขาบอกรถ เนี่ยรถมันเป็นส่วนประกอบของมัน เป็นรถขึ้นมาเนี่ย เขาจะใช้ประโยชน์ได้ รถกูก็มีคันหนึ่งเห็นไหม กูมีรถรูปภาพเออรถเป็นอย่างนี้ไง เอ๊ย รถมันใช้ไม่ได้ รถอันนี้เขาเป็นแคตตาล็อกไว้บอกซื้อขายกัน มันไม่ใช่ตัวรถ

นี่ก็เหมือนกันงบบอกมีรถ รถกูก็มีแต่ไม่เคยเจอ ไม่เคยเจอก็เลยไม่ใช้ประโยชน์มัน แต่ถ้าเรามีรถ เรามีล้อนะ แม้แต่ว่าปล่องในที่ลาดชันมันยังวิ่งไปได้ มันยังไหลไปได้ ใ้้อรถในกระดาศขยับเขยื้อนไม่ได้นะ นี่ไงจิตเวลาจะหามันเห็นไหม เนี่ยพุดถึงเดินจงกรม เดินจงกรมนะ เราจะย้อนกลับมาดูใจเรา ถ้ามาเจอเรา เจอใจของเรา ถ้าใจมันขยับไ้เห็นวงๆ อย่างไม่ มันเลื่อนไปเลื่อนมา ตั้งสติไว้ละ ตั้งสติไว้ ตั้งสติไว้แล้วพุทโธไว้ ถ้าเดินพุทโธอยู่ ลึ่งนั้นมันจะหายไปเอง

จิตเรามองนะ เนี่ยโยมลืมตามองจะเห็นเราหมดเลย โยมหลับตาจะเห็นเราไหม จิตมัน ตาจิตมันเปิดขึ้นมาเนี่ย มันจะรับรู้สิ่งต่างๆ แต่รับรู้สิ่งนั้นมันไม่เป็นประโยชน์ไง มันยังไม่เป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเป็นประโยชน์กับเรานะ คุณดูไฟฟ้าสิ เวลาใดมันหมุนขึ้นมาพอมีไฟ นิดหน่อยส่งไฟมาแล้วนะ ไฟมันดำไม่เป็นประโยชน์เลย แต่ถ้าไฟมันหมุนของมันจนมันสมบูรณ์ขึ้นมาเนี่ย มันส่งไปตามสาย มันจะเป็นประโยชน์มากเลย

จิตเราถ้าสงบเป็นพื้นฐานแล้ว แต่กว่าจะสงบพื้นฐานเห็นใหม่ เมื่อกี้พูดถึงเรื่องความเชื่อ ถ้าความเชื่อเนาะ ความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ จิตมันสงบแล้วนะ ถ้าสงบ สงบแล้วมันสงบด้วยปัญญาใหม่ ถ้าปัญญามันเข้ามา มันจะสงบมากขึ้น มากขึ้น ฐานของคนฐานลึกดึ้น คุณตีความลัทธิทางราชการเนี่ย เราตำแหน่งหน้าที่เราไม่ใหญ่พอ เราจะได้รับรู้ความลัทธิทางราชการได้ส่วนหนึ่ง ผู้ที่เป็นผู้อำนวยการ ผู้ที่เป็นผู้บริหารทั้งหมด เขาจะรู้ความลัทธิทางราชการทั้งหมดเลย

จิตของเราเหมือนกัน ในเมื่อมันสงบเล็กน้อย มันก็รู้เห็นเล็กๆ น้อยๆ แต่ถ้ามันพัฒนาการคือใช้สติปัญญาเข้าไปเรื่อยๆ มันจะสงบเข้าไปเรื่อยๆ มันจะไปรู้ความลับมากขึ้น มากขึ้นนะ จนมันจะไปรู้ข้อมูลทั้งหมดของจิตเลย ถ้าจิตมันสงบเข้าไป ถ้าไปรู้ข้อมูลของจิต มันจะใช้ประโยชน์ของมันได้ เห็นใหม่ ฉะนั้นเราควรทำความสงบด้วยปัญญา มันสงบแล้ว พอสงบรู้แสงอะไรต่างๆ อันนี้มันยังของเล็กน้อย

เราก็กลับมาพูดซิไว้ ไม่ต้องไปตื่นเต็นกับมัน มันก็เหมือนเรานะสามล้อถูกหวย บั่นสามล้อทุกวันเลย เหนื่อยมากได้เงินมาบาทสองบาท วันไหนเขาให้สักพันสองพัน อู้ฮุย ดีใจเกือบตาย นี่ก็เหมือนกันพอจิตมันสงบมันสามล้อถูกหวยไง มันไปตื่นเต็นพอไปเห็นจิตสงบหน่อย โอ้โฮย สามล้อถูกหวยเลย มันพากันไปเสียหายหมด แต่ตั้งสติไว้ สามล้อถูกหวย ถ้าเราถึงถูกหวย เราไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย เราเก็บไว้ สามล้อถูกหวยก็เป็นประโยชน์ได้

จิตของเราเวลาภาวนานี้ มันมีสิ่งทำทายเป็นสิ่งที่เราคิดคาดคิดไม่ถึง ถ้ามันคาดคิดถึงนะ มันเป็นสูตรสำเร็จนะ เป็นสัญญาจำมา ไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย คุณชีวิตเราสิ เราไปศึกษาชีวิตคนอื่นได้หมด ชีวิตของคนอื่นนะคฤหบดีนะ โอ้โฮเขาทำอย่างนั้นนะ เขาทำอย่างนี้นะ แล้วมันรวยนะ คิดได้หมดละ แต่เราจะทำให้รวยได้อย่างนั้นนะ โอกาสมันก็แตกต่างกันแล้ว

ยิ่งในปัจจุบันนะเมื่อก่อนนะ เราพูดบ่อยเพราะมันเป็นคติของคนจีนเนอะ เสื่อผืนหมอนใบเนี่ย เรามาจากเมืองจีนกันนะ เสื่อผืนหมอนใบเนี่ย ทำให้เกิดเศรษฐกิจในเมืองไทยมหาศาลเลย เดียวนี้เสื่อผืนหมอนใบเนี่ยทำอะไรได้ เว้นไว้แต่ตลาดหุ้น เนี่ยโอกาสและจังหวะมันน้อยไปเพราะโลกเดี๋ยวนี้มัน

ทันกันหมดแล้ว ถ้าโลกทันกันหมดแล้วเนี่ย สิ่งต่างๆ ในความเป็นไปของจิต จิตมันจะมี
 ชั้นหมั่นเพียร ทำขึ้นมาให้เป็นประโยชน์กับเรา เป็นประโยชน์กับเรานะ

เรื่องของทรัพย์สมบัติ เรื่องของอำนาจวาสนา เรื่องยศฐาบรรดาศักดิ์จากข้างนอกเนี่ยไม่ยั่งยืน
 หรอก มันเป็นสมบัติสาธารณะ ทุกคนมีสิทธิที่แสวงหามา แต่คุณธรรมของในใจเนี่ย มันไม่ใช่สมบัติ
 ของสาธารณะ มันสมบัติส่วนตัว มันสมบัติของจิต จิตของเราเนี่ยได้สัมผัสขนาดไหน เนี่ยจริงๆ
 นะ เราเทศน์มหาศาลเลยนะ เราจะฟังด้วย คนที่ปฏิบัติได้มากแค่ไหน

ถ้าพูดถึงถ้าได้สมาธิมาเขาพูดถูกต้องนะ นั่นนะสมบัติส่วนตัว สมบัติส่วนตัวเนี่ยหาได้ยาก
 มาก สมบัติสาธารณะมาแล้วนะหลวงพ่อนะ พุทธพจน์ว่าอย่างนั้น พระไตรปิฎกว่าอย่างนั้น โอ้โฮ กู
 ก็อ่านเป็น กูก็อ่านได้ กูก็รู้ นั่นเวลาเขาพูดเวลาเขามาหาเราเห็นใหม่ เนี่ยเป็นพุทธทำนาย พุทธ
 ทำนายอย่างนั้น เราถามว่ามึงเกิดทันพระพุทธเจ้าหรือ พระพุทธเจ้าทำนายให้มึงฟังหรือ เขาบอก
 พุทธทำนาย

ถ้าพุทธทำนายจริงๆ มันก็มาจากพระไตรปิฎก เพราะพระไตรปิฎกนี่เป็นคำจารึกที่
 พระพุทธเจ้าพูดไว้ แล้วพระไตรปิฎกเนี่ยเราก็ดู แล้วเราก็ดูมา กูก็ฟังพระพุทธเจ้ามาเหมือนมึงเนี่ย กูไม่
 เห็นพระพุทธเจ้าทำนายตรงไหนเลย มึงเอาความเห็นมึงทั้งนั้นนะ เนี่ยพุทธทำนาย เราพุทธทำนาย
 มานะ ถ้าเป็นมาถึงกูนึกทั้งหมด เพราะกูมั่นใจว่ากูก็ได้ดูพุทธทำนาย พระพุทธเจ้าสอนมาหมดแล้วละ

เพียงแต่ว่าไอ้คนมันวุฒิภาวะไม่ถึง นั่นพุทธทำนายอย่างนั้น ไม่เชื่อ! เอ็งเกิดทันพระพุทธเจ้า
 หรือ พระพุทธเจ้าตายมาสองพันกว่าปีแล้ว มึงเกิดไม่ทันหรือ ถ้ามึงบอกพุทธทำนายก็ต้องอยู่ใน
 พระไตรปิฎก แล้วพระไตรปิฎกเราก็ดู เออ ตรงไหนละ ก็มันตีความแตกต่างกันไป คูสิในปัจจุบัน
 นี้เห็นใหม่ เนี่ยพระพุทธเจ้าว่าอย่างนั้น นี่พระพุทธเจ้าเคยสอนไว้ แล้วเดี๋ยวนี้กาลเวลามันทำให้มัน
 เลื่อนหายไป

นี่มีครูบาอาจารย์มีชื่อเสียงมากเลยฟื้นขึ้นมาใหม่ กูจะอ้าว! เราก็ดู โห้ พระพุทธเจ้าสอนไว้
 แล้วนะ ธรรมนูญ ๔๐ ห้องเพื่อประโยชน์กับเรา เราเชื่อมั่นมาก เราเชื่อมั่นถึงความเมตตา นะ เมตตา
 ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเชื่อมั่นความเมตตาของครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของ
 เรานะ เหมือนเป็นพ่อแม่คนเลย พ่อแม่ทุกคนอยากปรารถนาให้ลูกประสบความสำเร็จ ไม่มีพ่อแม่คน
 ไหนเลย ไม่อยากให้ลูกเราประสบผลสำเร็จ

ครูบาอาจารย์ของเราทุกคนเลย ปรารถนาให้ลูกศิษย์ประสบความสำเร็จ อยากให้ลูกศิษย์มี
 หลักมีชัย อยากให้ลูกศิษย์ลูกหาเป็นศาสนธรรมทายาท เป็นธรรมทายาท เพื่อจรโลงศาสนาต่อๆ

กันไป แต่มันเป็นบุญเป็นกรรมของเขา เป็นอำนาจวาสนาของเขา ที่เขาจะเล่าได้ถึงมากน้อยแค่ไหน ถ้าเขาเข้าไปไม่ถึงข้อเท็จจริงอย่างนั้น เขาจะเอาข้อเท็จจริงอะไรมาสอน เพราะสอนในพระไตรปิฎก มันก็ฟังเขาเล่ามา

เมื่อก็มานี้ อัฐู เขาบอกที่นั่นเขาพูดเหมือนนะ โอ้ มันลงไปนะ มันไปเห็นชั้นทองคำ อูย ทองคำเต็มไปหมดเลย โอ้เราเอ๋ยจริงหรือจะไปกันใหญ่เลยนะ พอชุดลงไปนะ ไปเจอส้วมเก่าเขาไป ฐานเก่าเขา เขาถ่ายทิ้งไว้แล้วเขากลับไว้ ชุดลงไปนะมันบอกทองคำ ชุดลงไปเจอแต่ขี้ เนี่ยเขาเล่ามา เขาว่ามา มันไม่รู้ของมันนะ มันก็พูดกันไป แล้วก็ตื่นไปกันนะ ตอนนี่ตื่นกันใหญ่เลยนะ

โอยที่นั่นก็มีเหมือนนะ ที่นี้ก็มีเหมือนนะ โอยเหมือนทองคำโอ้เราไปชุดขี้ที่ไร มันจีทุกทีเลย มันเลยมีความแตกต่างเห็นใหม่ แต่ถ้าเราปฏิบัติจริงของเราขึ้นมาะ ไม่มีหอรอกพ่อแม่คนไหนไม่ปรารถนาให้ลูก ไม่ปรารถนาให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข ครูบาอาจารย์ของท่านใจเป็นธรรม ไม่มีครูบาอาจารย์องค์ไหนหอรอก จะทำให้พวกเราจะแฉออกไปจากหลักการ

คำว่าแฉออกไปจากหลักการเหมือน..โทษนะ เวลาติดยาเสพติด ลูกเรานะไปคบเพื่อน เพื่อนพาไปนอกคอกนอกทางนะ เราเสียใจมากนะ นี่ก็เหมือนกันในการประพฤติปฏิบัติถ้าเราเห็นแต่ความเห็นของเรา เราเห็นแต่ตัวของเรา แล้วเราแฉของเราออกไปเนี่ย มันก็เหมือนกับครูบาอาจารย์ท่านก็เสียใจเป็นธรรมดา หลักเกณฑ์มันก็เป็นอย่างนี้ แล้วออกนอกหลักไปได้อย่างไร แล้วแฉไปไหน

นี่ไงครูบาอาจารย์ถึงบอกว่าดู คุณก็เพราะเหตุนี้ไง ดูเพราะเตือนสติ ดูเพราะคอยเคาะ คอยเคาะให้เราอยู่ในหลักในเกณฑ์นะ ให้อยู่ในเส้นทาง อยู่ในเส้นทางแห่งมรรค อยู่ในเส้นทางแห่งธรรม และวินัย อยู่ในเส้นทางเห็นใหม่ หลวงตาท่านพูดเป็นประจำ เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป แล้วบอกว่า ถือธรรมวินัย เหยียบหัวพระพุทธเจ้าก็เหยียบธรรมวินัยนี้ไปไง เนี่ยศาสนา ธรรมวินัยเป็นศาสนาของเรา เราต้องยึดหลักอันนี้แล้วพยายามของเราไป

ไม่มี ไม่มีหอรอก ไม่มีพ่อแม่คนไหนไม่หวังลูก ไม่ปรารถนาดีกับลูก มีแต่พ่อแม่ปรารถนาดีกับลูก แล้วถ้าพ่อแม่ปรารถนาดี มันจะมีความรักอันใดเท่ากับความรักยิ่งใหญ่ของพ่อแม่ ความรักพ่อแม่มันไม่มีพินิจกับใคร นี่ก็เหมือนกันความรักขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมวินัยมันเป็นความจริงอยู่แล้วเนี่ย เราไปบิดเบือนมันทำไม

เวลาความยิ่งใหญ่ของครูบาอาจารย์ที่ท่านจะถ่ายทอดให้เรา ท่านจะให้เราจรโลงศาสนากันไป แล้วอย่างนี้ ทำไมเราไม่เชื่อมั่น ทำไมเราไม่ทำตาม แค่ทำตามเห็นใหม่ ไม่ต้องคิดอะไรมากเลย เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัดเนี่ย วิจารณ์ก็บอกเอาอีกแล้ว เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด ไม่ยอม กูจะเดินเอง

จะวิ่งไป มันจะแข่งกับหมา แล้วพอกลับมาหว่าหว่าเลยนะ พ่อแม่ต้องใส่ยาให้มัน แล้วเดินตาม ผู้ใหญ่หมาไม่กัด มันก็ไม่เชื่อ มันอยากอวดรู้

นี่ก็เหมือนกันไม่มีหรอก ถ้าเราแค่เดินตามครูบาอาจารย์ ทำตามท่าน สมาธิทำให้สมาธิมา คุณก็เห็นใหม่ คุณที่บ้านเรามีครัวเห็นใหม่ ไปไหนมาดๆ อยากรๆ กลับมาเข้ามาบ้านเราเปิดหม้อข้าวก็มี ข้าวกิน นี่ครูบาอาจารย์เรา ท่านก็ทำของท่านไว้แล้ว ท่านพยายามสอนเราอยู่แล้ว เรากลับมาอยู่ในเส้นทางนี้เราจะมีข้าวกิน เราจะมีอาหารกิน มีปัจจัยเครื่องอาศัย ครูบาอาจารย์ท่านเตรียมให้เราพร้อมอยู่แล้ว

โธ่ เวลาหลวงตาท่านพูดซึ่งมากนะ คนที่เขาอยากจะทำบุญกุศล คนที่เขาอยากจะทำบุญกุศล ไม่ต้องไปห่วงไปวิตกกังวลเลยว่า ปัจจัยเครื่องอาศัยเราจะไม่มี ขอให้มันทำจริงๆ ขอให้มันภาวนาจริงๆ ขอให้มันต่อสู้จริงๆ เถอะ มันไม่ต้องไปห่วงทุกข์ยากเลยว่ามันจะขาดแคลนอะไรทั้งสิ้น ท่านพูดบ่อยนะ อยากฟังนักกว่า พระปฏิบัติดีแล้วอดตายเนี่ย อยากฟังนัก

ท่านพูดประจำเลย อยากฟังว่าไอ้คนทำดีแล้วมันอดตาย คนทำดีแล้วมันอยู่ไม่ได้เนี่ย อยากฟังนิยายเลย มันไม่มี มีแต่พวกเราเนี่ยแหละ โน่นก็จะขาด นี่ก็จะขาด ก็วิ่งไปหาเขาก่อนใจ อูย โยมขาดโน่นนะ อดนี้ยังไม่สมบูรณ์นะ ขาดทางจงกรม ไม่เดินตาม ถ้าเดินตาม จะได้ประโยชน์มาก นี่พูดถึงการเดินจงกรม อธิบายชะยาวเลยนะ

เพื่อจะแบบว่าเพราะถ้าอธิบายไปนะ เราพออธิบายไปแล้ว เช่นถ้านักวิทยาศาสตร์ หรือเราต้องการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ พอเราต้องการทดสอบทางวิทยาศาสตร์แล้วเนี่ย ข้อมูลต้องชัดเจน เวลาปฏิบัติแล้วเนี่ย เวลาเราพูดอธิบาย คือวิทยาศาสตร์ คือสิ่งที่ทดสอบได้ เราถึงบอกว่าถ้าความคิดเกิดขึ้นมันจะเป็นโลกีย์ปัญญา

แล้วถ้าทำความเข้าใจขึ้นมาได้เนี่ย ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาแล้วเนี่ย มันจะเป็นโลกุตตรปัญญา สิ่งในโลกุตตรปัญญาหรือโลกีย์ปัญญาเนี่ย มันแบ่งแยกกันด้วยความสงบของใจเพราะถ้าใจสงบมันไม่มีตัวตน ตัวตนคือกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ตัวตนคืออีโก้ ตัวตนคือความเห็นของเรา ถ้าเพราะมีความเห็นของเรา มีความจงใจของเรา เนี่ยเห็นใหม่เรามีเจตนาเป็นเรามีบุญกุศล

แล้วถ้ามีความจงใจเนี่ยมันเป็นตัวตนได้ยังไง เพราะมันเป็นตัวตน มันมีความจริงใจ เพราะมันพูดอะไรๆ นี่ก็มีความจริงใจ มีตัวตนนั้นแหละ เพราะไม่มีตัวตนพูดอะไรมันจะชัดขึ้นมาได้ยังไง พูดอะไรๆ จนพูดอะไรเนี่ยมันเข้ามาถึงตัวมันเอง มันทำลายตัวมันเอง ทำลายนะ ทำลายจนพอเข้าถึงพูดอะไร

จริงๆ มันนี่ถึงพุทโธไม่ได้ เพราะมันทำลายฐาน อี ทำลายศักยภาพ ทำลายตัวตนทั้งหมด มันถึงเป็นสัมมาสมาธิ เพราะเป็นสัมมาสมาธิเนี่ย

เพราะเวลาสัมมาสมาธิเนี่ยเพราะสิ่งที่เกิดขึ้นจากสัมมาสมาธิ สิ่งที่เกิดขึ้นจากไม่มีตัวตนเนี่ย มันจะเกิดโดยสังขธรรม สังขจะโดยข้อเท็จจริงเนี่ย ไม่มีตัวเรอบวก นี่ถ้าปัญญาเราเกิดขึ้นมาอย่างนั้น มันถึงจะเป็นโลกุตตรปัญญา โลกุตตรปัญญาเพราะมันเกิดมาจากสังขธรรม มันเกิดมาจากความสะอาดบริสุทธิ์ มันไม่ได้เกิดมาจากความคาด ความหมาย ความผูกพันในความคิดของเรา

ฉะนั้นเวลาที่ปัญญามันเกิดขึ้น เวลามันเกิดขึ้นจากโลกียปัญญา มันก็ต้องเกิดขึ้นอย่างนั้นไปก่อน เราจะปฏิเสธชีวิตเราไม่ได้ เราปฏิเสธพ่อแม่เราไม่ได้ เราปฏิเสธกรรมไม่ได้ สิ่งที่เราปฏิเสธไม่ได้ มันมีมาอยู่แล้วใช่ไหม เราก็เอาต้นทุนจากตรงนั้น ถ้าต้นทุนจากตรงนั้น ถ้ามันใช้ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา มันใช้ปัญญาไล่เข้ามา จากตรงนั้นนะ มันจะเข้ามาสู่สัมมาสมาธิ

ถ้ามาสู่สัมมาสมาธิ เราใช้ปัญญาเข้ามาเนี่ย ปัญญาการใช้เข้ามา มันบอกว่าใช้ได้เพราะเราเห็นการสอน เราเห็นการประพฤติปฏิบัติเนี่ย มันผิดพลาดกันมาก เราถึงพยายามบอกถึงเป็นสูตร เป็นสูตรอริยสัจ ว่าสิ่งนี้เป็นโลกียปัญญา สิ่งนี้จะเป็นโลกุตตรปัญญา พอเราบอกตามอริยสัจปั๊บ ทุกคนก็เกร็งหมดเลยนะ โอ มันเป็นโลกียปัญญา มันไม่ใช่มรรค โอ ต่างคนต่างไม่เอาเลย

มันจะเอาไม่เอาที่ไม่ได้ มันมาจากต้นทุนตรงนี้ มันเป็นต้นทุน มันเป็นความจริง เราต้องมาจากความจริง เราปฏิเสธความจริงตั้งแต่เริ่มต้น เราบอกว่ากิเลสไม่เอา ตัวตนไม่เอา อะไรก็ไม่เอา จะเอามรรคให้หมดเลย แล้วมรรคมันอยู่ไหน นี่ไงเราบอกที่เราบอกว่าธรรมะส่วนบุคคลเนี่ย มันมีตัวจิต พอตัวจิตเนี่ยถ้ามันทำสะอาดขึ้นมา มันก็เป็นข้อเท็จจริงใช่ไหม

เราปฏิเสธสิ่งที่เป็นกิเลสไม่ให้มี แล้วเราจะไปเอาความสะอาด เราจะเอาความสะอาดมาทับโอ้ความสกปรกได้ยังไง มันก็ต้องสะอาดจากตัวมัน จากสิ่งที่มันสกปรกอย่างเช่นร่างกายเราสกปรกเราก็อาบน้ำทำความสะอาดมัน มันก็สะอาดขึ้นมา จิตมันต้องเป็นอย่างนั้นคือ จิตมันจะสะอาดจากความสกปรกอันนั้น จิตมันจะเป็นโลกุตตรปัญญาจากโลกียปัญญานั้น จิตไม่ใช่ว่ามันเป็นโลกุตตรปัญญามาจากฟ้าอันหนึ่ง

แล้วความคิดของเราเป็นโลกียปัญญาอันหนึ่ง โลกียะคือโลก โลกียปัญญาคือปัญญากิเลส แล้วถ้าพอออกเป็นปัญญากิเลส ก็จะไม่เอา ไม่เอา มันก็ต้องเอาสิ่งที่มันเป็นโลกียปัญญานั้นแหละให้ชำระล้างตัวมันเอง ให้มันสะอาดขึ้นมา แล้วสุดท้ายแล้ว พอมันจะเกิดขึ้นมามันจะเป็นโลกุตตร

ปัญญา นี่พอมันจะเป็นโลกุตตรปัญญา เราก็ใช้ปัญญาของเราบ่อยครั้งเข้า โลกียปัญญาก็เป็นโลกียปัญญา แต่เพราะเรารู้มันจะหุดเข้ามา มันจะสั้นเข้ามา มันจะเข้าสู่ฐานของจิต เข้าสู่ภพ พอเข้าสู่ภพ

เราพูดเพราะเราปรารถนาดี เราพูดเพราะตอนนี้กระแสน้ำมันแรง กระแสที่ว่า อู้ฮุย ใช้ปัญญากันไปเลยนะ อู้ฮุย วิปัสสนากันไปแล้ว ไอ้พวกพุทธโรมันอยู่ข้างหลังนั่นแน่ะ มันตามเราไม่ทัน เราใช้ปัญญากันหมดแล้ว แล้วก็ไปพระอรหันต์คลกกันไปหมดเลย มันไปเจอเหมืองทองคำ เหมืองเงินนะ ไปตกส้วมจี๋หมดเลย เราถึงออกมาเตือนไง พอออกมาเตือนตอนนี้ก็เกร็งกันหมดเลยนะ

จะเป็นโลกียปัญญาหรือโลกุตตรปัญญาก็ให้มันเป็นไป ตามข้อเท็จจริงของจิตเรา ตามข้อเท็จจริงจากทุกข์ของเรา ตามข้อเท็จจริงจากผู้ปฏิบัติเรา ให้มันได้ผลตามความเป็นจริงขึ้นมา แล้วเราพูดกับผู้ปฏิบัติมากกว่า เรารับผิดชอบคำพูดเรา แล้วเรานั่งอยู่ที่นี่ ภายในชีวิตนี้ ถ้าใครทำแล้วมันผิดพลาดไปจากที่พูด มาจับเราไปขังคุก

แต่ถ้าปฏิบัติไปแล้ว พอมันเป็นอันเดียวกันแล้ว ไอ้โฮหลวงพ่อกุดถูก หลวงพ่อกุดถูก ถ้ามันทำไป เพียงแต่ที่พูดเนี่ยเพราะกระแสน้ำมันแรง กระแสน้ำมันจะไปเรื่องโลกหมด แล้วก็บอกว่าสิ่งนี้เป็นมรรคผล เราถึงได้พูดออกมา นี่พ่อกุดออกมาแล้วเนี่ย ทุกคนก็เกร็งเห็นไหม นี่มันเป็นดาบสองคม

ธรรมะของพระพุทธเจ้าเห็นไหม ครูบาอาจารย์เวลาท่านพูดถึงอริยะ ถึงขณะจิตเนี่ย ท่านบอกพูดไปแล้วคนจะจำ จำไปแล้วมันก็จะไปสร้างภาพเห็นใหม่ พูดบอกพูดสอนนะ บอกเฮ้ย ไปหาดังค์ไปหาดังค์ เรามอกหาดังค์ใช้ใหม่ เดี่ยวจะปล้นธนาคารเพราะตั้งค์อยู่ในธนาคาร บอกให้ไปหาดังค์ไปหาดังค์คือหาสมบัติของเรา ไปทำมาหากิน ไม่ใช่ไปจับไปแะเขานี้บอกหาดังค์ หาดังค์ โอ้ย ตั้งค์มันอยู่ในเซฟ เดี่ยวจะไปปล้นมัน มันตีความแตกต่างกันไปหมดเลย ให้หาดังค์ก็ให้มันเพียร ให้ทำความดีของเรา มันจะได้เงินทองขึ้นมา

ถาม : ขอรบกวนเรียนถามหลวงพ่อกุด อาชีพค้าพระเครื่อง ถือว่าสมควรหรือไม่คะ บาบหรือไม

หลวงพ่อกุด : อันนี้นะถ้าพูดอย่างนี้ มันประสาโลกนะ ถ้าโลกเขาแล้วมันเป็นเรื่องโลก ฉะนั้นเรื่องโลกไปแล้วเนี่ย มันแบบว่ามันเป็นความพอใจ มันเป็นอาชีพ อาชีพ หนึ่งเราก็คงอันนั้นไว้ก่อน ถ้าเราพูดไปหมดปีบนะ พรุ้งนี้ออกไปบิณฑบาตเขาไม่ให้กินข้าวเลย พระองค์นี้ไม่ให้กินข้าว พระองค์นี้ไปขัดขวางเขาเนาะ

ถ้าอย่างนี้แล้วถ้าพูดถึงทางโลก ถ้าเขาเป็นธุรกิจของเขา คำว่าธุรกิจเห็นไหม คุณสิ คุณอย่างเนี่ย ธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง ธุรกิจที่มีความเสี่ยงมากเสี่ยงน้อยเนี่ย มันอยู่ที่เราจะเลือก ฉะนั้นถ้าสังคม

เขาเป็นอย่างนั้น เราจะหาผลประโยชน์เพราะว่ามันเป็นอาชีพ อันนั้นก็เป็นอันหนึ่ง แต่ถามว่ามันจะบาป ไม่บาปเนี่ย เราจะพูดอีกกรณีหนึ่ง

ไอ้กรณีบาปหรือไม่บาปเนี่ย มันต้องย้อนกลับมา ถ้าเราพูดเรื่องนี้นะ วันนี้ว่าจะตั้งใจจะพูดเหมือนกันนะ พอดีไม่ค่อยอยากพูด มันพูดออกไปแล้วนะ มันต้องสาว มันต้องมีที่มาที่ไปไง เราจะพูดถึงวัฒนธรรมประเพณีเลย เพราะพวกเราเนี่ยไปรูดงค์กันมานะ อย่างเช่นชาวไทยใหญ่นะ อย่างเช่นทางลังกาเนี่ยเขาไม่มีเรื่องอย่างนี้นะ ลังกาก็ไม่มี

เพราะลังกาเนี่ย ขณะที่เวลาพระเราเนี่ยจะหล่อพระ พระพุทธรูปเนี่ยไปที่ลังกามาก ลังกาเพราะเทคโนโลยีการหล่อเขาไม่มี ส่วนใหญ่พระที่ลังกานี้มันจะเป็นพระไม้ เมื่อก่อนเป็นพระไม้ พอมันจะผุพังไป พอเขาเจอพระหล่อเนี่ย อูย เขาดีใจมากเลย นี่เพราะเขาไม่มีธุรกิจเห็นใหม่ พอไม่มีธุรกิจปั๊บ อะไรสิ่งต่างๆ มันก็จะไม่มี

ฉะนั้นเมืองไทยเรานี้ เรื่องทางวิทยาศาสตร์มันเจริญ การหล่อพระของเรามันมีศิลปวัฒนธรรมของเขา นี่ศิลปวัฒนธรรมในการหล่ออย่างอื่น มันก็หล่อได้ใช้ใหม่ อย่างอนุสาวรีย์ต่างๆ นี่ มันจะเป็นทางผลประโยชน์ทางโลก นี่เราไปหล่อพระกันเพื่อเป็นสมมตินะ เวลาหล่อพระเนี่ย พระหล่อมาได้บุญใหม่ ถ้าคิดว่าได้บุญก็ได้บุญ เพราะว่าเราหล่อแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หล่อมาเห็นใหม่ อย่างเช่นเนี่ยเวลาพูดถึงบุญกุศลประเพณีวัฒนธรรมนะ

แต่พอพูดถึงอริยสัจนะ มันมีมาก เด็กๆ มันบอกเลยมากับพ่อแม่เนาะ แม่ แม่กราบทำไมนะ ทองเหลืองนะ เนี่ยเวลาถูกพูดกับพ่อแม่ พ่อแม่ก็ตอบลูกไม่ได้นะ ก็จริงของมันนะ ก็มันเป็นทองเหลืองนะ เออ ไปกราบทำไมทองเหลืองนะ ทีนี้พ่อเด็กอย่างนั้นนะ อย่างเมื่อกี้พูดกรณีอย่างนี้ ก็เหมือนพระแม่โพสพนะคือเราคิดไม่ถึงไง

เราคิดไม่ถึงว่าสิ่งที่หล่อขึ้นมาเป็นทองเหลืองก็จริงอยู่ เป็นสมมติอันหนึ่งขึ้นมาเห็นใหม่ สมมติแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะกราบเนี่ย หลวงตาจะใช้คำว่ากราบถึงพระใหม่ ถ้าเรากราบทองเหลือง เรากราบแร่ธาตุ แต่เรากราบสมมติ นี่ตัวแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรากราบถึงเมตตาคุณ เมตตาคุณ ปัญญาคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่างหากละ

เราระลึกถึงบุญคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรากราบถึงพระ ถึงคุณงามความดีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่อาศัยทองคำนี้เป็นรูป เพราะกูไม่รู้ว่าจะกราบตรงไหน กูก็กราบทองเหลืองนี่แหละ แต่ทองเหลืองนี้เป็นตัวแทน แล้วเรากราบถึงคุณงามความดีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่วางธรรมและวินัยนี้ไว้กับเรา นี่เวลาพูดกับเด็ก

ถ้าเด็กนี้ เด็กมันคิดเป็นวิทยาศาสตร์ไง นี่ไม่ใช่ทองเหลืองนะ ยิ่งไม้แกะสลักกราบไม้ทำไม เด็กมันมองดูพ่อแม่มันตั้งต่อง เอ้ กราบไม้ ไม้มันกราบได้ยังไง รูปแกะสลักนี้กราบไปทำไม แล้ว เพราะประเพณีของเรา เราคิดถึงบุญคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเกิดมาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก ถ้าเรากราบอย่างนี้

นี่พูดถึงการกราบไม้ใหม่ นี่การกราบทองเหลืองนี้มาจากไหน รูปหล่อนี้มาจากไหน แล้วอย่างนี้ของเขา เขาก็คำพระเครื่องเหมือนกัน เขาคำรูปเคารพเห็นใหม่ ทีนี้มันอยู่ที่อาชีพ อย่างเช่นเราเนี่ย อย่างเช่นเราเนี่ยเรามีฝีมือ เราปั้นได้แจ่มมากเลย ใครๆ ก็ต้องมาอ่อนวอนให้เราปั้นให้ พอปั้นเป็นรูปเป็นแบบไม้ใหม่ แล้วจะหล่อให้มันสวยมากเลย ใครๆ ก็ให้เรามาปั้นให้ นี่ปั้นให้พูดถึงอาชีพ

ทีนี้ประเพณีวัฒนธรรมแต่ละพื้นถิ่น มันก็ไม่เหมือนกัน อย่างเช่นเมื่อก่อนเราไปทางภาคเหนือ ไทยใหญ่เนี่ย เราเอาเหรียญนี้ไปให้เขาสิ เขาไม่กล้ารับนะ แม้แต่เมืองไทยเราเนี่ย เมืองไทยเมื่อก่อนนะ โบราณเราเนี่ย ไปศึกษาทางวัฒนธรรม เขาได้พระของเก่ามา เขาไม่เอาเข้าบ้านนะ เขาเอาเข้าวัด เขาเอาเข้าวัด เขาไม่กล้าเอาเข้าบ้าน

แต่นี้เพราะอะไร เพราะพวกเรานี้ไปเรียนเมืองนอกมาเยอะ พวกที่ไปเรียนเมืองนอกมาเยอะเห็นใหม่ พวกเมืองนอกเขาชอบศิลปะ เขาชอบศิลปะขึ้นมา เขาสะสมกันไม้ใหม่ พอสะสมนิสัยมันก็คิดมาไม้ใหม่ มาถึงไอ้ของที่เข้าวัด เข้าวัดนะนะ กุลักหมดเลย กูจะเอาเข้าบ้าน แต่ก่อนเขาไม่เข้าบ้าน เขาไว้วัดกัน เอาไว้วัดเป็นสาธารณะไม้ใหม่ ไว้วัดเป็นของคนอื่นนะ ถ้าเอาเข้าบ้านเป็นของฉัน

เออ ฉันเอาเข้าบ้านหมดเลย เนี่ยมันเป็นความคิด มันเป็นความรู้สึก มันเป็นประเพณี มันเป็นเรื่องที่มันเปลี่ยนแปลงไปโดยหัวใจนั่นนะ ทีนี้พออย่างนี้ไป เราจะคิดยังไง มันเป็นบาปใหม่ มันเป็นบาปหรือไม่บาปล่ะ มีบ่อนะที่ว่าในประวัติหลวงปู่สีไง ที่ว่าใครที่ไปเอาพระมาจากทางเหนือนะ แล้วเอามาเข้าบ้าน เสร็จแล้วไปคืนเพราะฐานะแย่มากเลย

ไอ้เนี่ยเหมือนกัน มันก็เหมือนธรรมของพระพุทธเจ้านะ อย่างเช่น เช่นรุกขเทวดา เวลาพระชุดงค์เราไปเห็นใหม่ พระชุดงค์นอนอยู่โคนไม้เนี่ย เทวดาเดือดร้อนนัก ลงมานอนอยู่กับดินนะ จะไปฟ้องพระพุทธเจ้านะ บอกพระนี้ทำให้เดือดร้อนเพราะเขาเคารพของเขา พอเขาเคารพของเขา เราเป็นมนุษย์ไม้ใหม่ เราไม่เห็นนะ คนที่ปฏิบัติใหม่ๆ ไม้รู้เรื่องไม่เห็นก็ไปนอนตามโคนต้นไม้เพราะพระเราเนี่ยชุดงค์ไปเนี่ย

นี่รุกขเทวดาเขาอยู่บนต้นไม้เนี่ย ด้วยความเคารพบูชาของเขา เขาก็ไม่กล้าเขาก็ต้องลงนอนพื้นดิน พอลงมานอนพื้นดิน เขาไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพวกนี้ทำให้ลำบาก นี่ด้วยความเคารพบูชา

ของเขาเห็นใหม่ แล้วเวลาเขาตัดไม้ทำลายป่า ทำไมเราไม่เห็นล่ะ อ้อ เทวดาหรือ อ้อ แทรกเตอร์ลุย เทวดาอยู่ไหน แทรกเตอร์มันคันเก๋เลยล่ะ แล้วเทวดาไปอยู่ไหนหมดล่ะ ไอ้มันนี่เป็นวาระเห็นใหม่ เพราะเทวดาเขาก็ถอยร่นไป ถอยร่นไป

กรณีอย่างนี้เราพูดถึงอาจารย์จวนนะ ตอนอาจารย์จวนเข้าภูทอกนะ โอ๊ย พระเจ้าเข้าใจได้ป่วย ทั้งนั้นเลย นี่พูดถึงอาจารย์จวนท่านก็ภาวนาของท่าน จนพวกเทวดานั้นบอกผมผู้ความดีของ อาจารย์ไม่ได้ ผมจะยกภูเขาให้อาจารย์แล้วละ ผมจะร่นเข้าไปเห็นใหม่คำนี้ผมจะร่นเข้าไปป่าลึกเข้าไปอีก ผมจะร่นเข้าไปแล้วแต่ขอสัญญาไว้สองข้อ

ข้อหนึ่งคือเวลาคนขึ้นมาบนเขาแล้วอย่าบ้านน้ำลาย อย่าปีศาจลงไป อย่าเล่นกันเสียงดัง อย่าส่งเสียงดัง พออย่าส่งเสียงดังปั๊บ พอหลวงปู่จวนรับปาก รับปากก็ร่นไป พระณ ๗-๘ องค์หาย ป่วยหมดเลย ไม่งั้นนะป่วยทั้งปีทั้งชาติ ป่วยอยู่อย่างนั้นนะ กะเสาะกะแสะ กะเสาะกะแสะ แต่เราไม่เห็นนะ แต่หลวงปู่จวนเห็น หลวงปู่จวนในวงปฏิบัติเราเนี่ย เราฟังมา เช่นหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ฝันนี้ สุดยอด รื้ออะไรแปลกๆ ดีมาก

แต่นี้เพียงแต่ว่าสิ่งที่เวลาธรรมเกิด ธรรมเกิดขึ้น เราได้ยินแต่เฉพาะที่ได้ยินมาตลอดว่า หลวงปู่มั่นกับหลวงปู่จวนเวลาเกิดธรรมเกิด เกิดเป็นภาษาบาลี เป็นภาษาบาลีเลย พวกภาษาบาลีจะมีฤทธิ์ หลวงปู่มั่นมีฤทธิ์มาก แล้วหลวงปู่มั่นเนี่ยเล่าสิ่งใดหลวงตาท่านบอกอยู่ ประวัติหลวงปู่มั่นเขียนแค่ ๗๐ เพอร์เซ็นต์ เขียนครบ ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์ไม่ได้ ถ้าเขียน ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์นะ โลกนี้จะกลายเป็นว่า เราไปเอาอิทธิฤทธิ์ ไปเอาอภิญญา ไปเอาความรู้ความเห็นของหลวงปู่มั่นมาเป็นอริยสัจ

หลวงปู่มั่นตรัสรู้ธรรมขึ้นมาจากเนี่ยอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคญาณต่างๆ นี่มันเป็นวิทยาศาสตร์สิ่งที่มันไปชำระกิเลส แต่เพราะอำนาจวาสนาบารมี เพราะหลวงปู่มั่นท่านบอกว่า ท่านปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน พอปรารถนามาเป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน ท่านก็สร้างบุญของท่านมาเยอะ พอท่านสร้างบุญของท่านมาเยอะปั๊บเนี่ย พอจิตมันสงบ จิตมันต่างๆ เนี่ย มันจะมีอภิญญา คือมันจะรู้อะไรที่โดยลึกซึ้งกว่าพวกเราเนี่ยมาก พอรู้ลึกซึ้งมากก็จะสื่อกับ... เห็นใหม่

ดูเวลาหลวงตาท่านพูด หลวงปู่มั่นท่านบอกเลยว่าท่านไม่มีเวลาพักผ่อนเลย เทวดามาหาทุกคืน แล้วคืนหลายร่นตลอดเวลา ท่านจะมีเพราะท่านสร้างบุญญาธิการมา ท่านถึงจะเอาจิตของท่านสิ่งที่พ้นแล้วเนี่ยเป็นประโยชน์ ประโยชน์กับ.. เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ สัตตา เทวะ มนุสสานัง คือเป็นอาจารย์สอนเทวดา สอนอินทร์ สอนพรหม สอนมนุษย์สอนได้หมดเลย เนี่ย

คำว่าสอน จิต จิต ภาษาใจ เนียภาษาคิด ภาษานึกเนีย ภาษานึกคือภาษาใจ แต่ภาษาพูดเนีย ภาษาออกมาเป็นสื่อภาษา ภาษาเราจะมีภาษาหลากหลายกันในภาษา

แต่ภาษาความรู้สึกมันมีภาษาเดียว นั้นเทวดามันจะมีภาษานั้นตลอดเวลา แล้วหลวงปู่มันจะตอบสนองสิ่งนั้นได้มาก ฉะนั้นเวลาหลวงปู่มันท่านมีฤทธิ์ หลวงปู่จวนท่านก็มีฤทธิ์ หลวงปู่จวนท่านมีฤทธิ์ของท่าน หลวงปู่จวนนี้มีฤทธิ์มาก เพียงแต่ว่าเนียของจริงเพราะเราเคยอยู่กับท่าน หลวงปู่จวน หลวงปู่มัน อะไรต่างๆ มีฤทธิ์มาก แล้วไม่ใช่เนะ แม้แต่ใช่เนะ เวลาใช้ออกมาเนีย เวลาใช้ออกมาเห็นใหม่ เวลาท่านใช้คูที่ท่านใช้ที่ถ้าสาริกานีจะไปบอกพระองค์นั้นนะ แต่งงาน แต่งงานใหม่กับคู่ครองคนเก่า

คือก่อนบวชมีภรรยามาก่อน แล้วพอมาบวชเป็นพระก็คิดถึงจะแต่งงานอย่างนั้น จะแต่งงานอย่างนี้ คือคิดแต่อารมณ์โลกเห็นใหม่ แต่งงานกับคนเก่า แต่งงานกับคนเก่าแต่แต่งงานอยู่ทั้งคืนนะ โยอยู่ไม่ได้เลย ตั้งแต่นั้นมานะ คำพูดของท่านเพื่อประโยชน์กับเขาที่จะเตือนเขานะ ถ้าเตือนเขาก็หมายถึงว่า ความคิดนั้นคือภรรยาก็อยู่ที่บ้าน ตอนนี้เป็นพระแล้ว เราก็รักษาใจของเราสิ เนียท่านจะเตือน เพียงแต่ว่าเวลามันน้อย บิณฑบาตผ่านกันไปก็พูดเป็นคำโคลงสั้นๆ ใอนั้นอยู่ไม่ได้เลย พออยู่ไม่ได้

เพราะหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงตาท่านเล่าไว้เยอะ หลวงปู่เจี๊ยะบอกเลย หลวงปู่เจี๊ยะนี้ไม่ยอม หลวงปู่เจี๊ยะนะ ท่านพูดให้ฟังนะ เวลาอยู่ที่บ้านโลก อยู่ที่เนียท่านจะกวาดกุญนี้ให้เกลี้ยงเลยนะ เวลาข้อวัตรเนียจะดูแลให้หมดเลยนะ เพราะว่าไม่อยากให้เป็นเจียงใจ เป็นเจียง เป็นวัฏกระทบคราด เพราะว่าเวลาหลวงปู่มันท่านจะเตือนใครนี้ ท่านบอกท่านพูดไปตรงๆ นะ เขาเพิ่งมาใหม่ เขาไม่รู้นิสัยของเราเนีย มันเตือนไปแล้วเนีย มันจะเป็นโทษกับเขา ก็เป็นกรรมเขาเอง

ถ้าเพราะหลวงปู่มันท่านเป็นพระอะไร แล้วคนที่มาอยู่ด้วยไม่เข้าใจ ก็คิดเดียวว่าหลวงปู่มันลำเอียง ว่าแต่พระมาใหม่ ใ้อพระเก่าๆ ไม่เห็นว่า เนียหลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกท่านเก็บอย่างดีเลย วันนั้นหลวงปู่มันท่านจะเตือนพระ เนียหลวงปู่เจี๊ยะพูดเองนะ เราารู้แล้ว เพราะท่านอยู่กับหลวงปู่มัน ท่านรู้นิสัย ท่านเก็บทันทีเลยนะ กวาดนี้ไม่ให้มีอะไรเลย ท่านพูดเองนะ มันช่วยฉิบหายเลย กวาดเสร็จแล้วไม่เห็น มีใบไม้ตกลงมาอีกใบ ใบไม้ตกมาอีกใบ

หลวงปู่มันท่านไปเจอ เอาเลยนะ เนียเจี๊ยะเนียทำยังไง! กวาดยังนี้ เนียเจี๊ยะนี้ทำยังไง! มันจี้เกียจ มันมาอยู่วัดเนียมันไม่กวาด คือพระที่มาแล้วเขาไม่ทำข้อวัตรกันส่วนใหญ่ส่วนใหญ่แล้วเขามา

นั่งคุยกัน เขามานั่งคุยกัน เวลาเขาไม่ลงพร้อมกันต่างๆ มันเป็นแบบจิตนิสัยของคน มันแตกต่างกันนั้นจะไปพูดไปว่าเขาบางทีมันก็ไม่ได้ ก็อาศัยตีวัฏระทบคราด นี่หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดนะ

ท่านบอก ท่านรู้เลยว่าหลวงปู่มันท่านลงมา หรือเดินมาเนี่ยมันต้องมีอะไรแล้ว แล้วมีอะไรเนี่ย จะไปว่าทางนั้น มันก็ไม่ว่า ท่านต้องมาหาเหตุ หาเหตุจากลูกศิษย์นี้แล้วไปอัดไอ้พวกนั้น คือว่าท่านประสาธนา ท่านว่าพวกนั้นเดือนพวกนั้น แต่ท่านเดือนโดยพูดกับคนๆ นี้ ไม่ให้ไปถึงตรงนั้น ฉะนั้นเวลาหลวงตานี้ หลวงตาท่านพูดเอง ว่าท่านเป็นเจียง มีอะไรก็มาไปไหน มหาปิดหัววัดท้ายวัดเนี่ย ท่านมีอะไรท่านชดก่อนเลย ท่านชดนะ

อย่างที่หลวงตาท่านพูดเห็นใหม่ ท่านจะว่าพระ มันมีพระมาตักอาหาร ตักน้ำชุปต่างๆ ใสแก้วไว้แล้วดื่ม แล้วท่านทนไม่ไหวใจ เวลาท่านจะพูดนะ ท่านหลวงตาท่านออกวิเวกนะ มหาชดซ้ายชดขวาไปไหน มหาชดซ้ายชดขวาจะกลับ ชดซ้าย ท่านบอกท่านไม่เคยทำเลย หลวงตานี้เคารพหลวงปู่มันมาก แต่มีพระองค์อื่นทำ เวลาพระองค์อื่นทำ ท่านจะเอ็ดพระองค์นั้น จะเอ็ดพระพระองค์นั้นก็จะมีทิวลิปก็จะเถียงขึ้นมา ไม่ใช่เถียงที่ปากนะ เถียงที่ใจ ใจมันจะเถียง ใจมันจะเก็บข้อมูล ใจมันจะไม่ยอมรับ

นี่หลวงปู่มันก็ไม่ว่าองค์นั้นมาว่า เอี่ยมหาไปไหน มหาชดซ้ายชดขวาไปไหน จะโดนอย่างนี้ประจำ หลวงตาจะเป็นเจียงรองรับ ประสาธนาเหมือนเจียงรองรับ แต่ท่านอาศัยแล้วท่านก็รักของท่านแล้วหลวงตาก็รู้ รู้ว่าอันนี้เป็นประโยชน์กับศาสนา เราเอาตัวเราเข้าไปเพื่อให้หลวงตานี้เอาเป็นตัวอย่าง เพื่อจะเอาเป็นเหมือนกับจะ**แคนนอน**ไปสอนคนอื่นนะ เนี่ยหลวงตายอมรับอันนี้

แต่หลวงปู่เจี๊ยะไม่ยอม หลวงปู่เจี๊ยะ นี่หลวงปู่เจี๊ยะเล่าให้ฟังเยอะ นี่พูดถึงเนี่ยเห็นใหม่สิ่งที่รู้สิ่งที่รู้เนี่ยคนรู้จริงนะ ไม่ออกมาให้พร้าเพรื่อ ไม่ออกมาให้โลกเขาติเตียน แต่จะรู้กันวงใน นี่พูดถึงความรู้อย่างนี้ แต่เนี่ยพอเรื่องอย่างนี้ เรื่องที่ว่าพระเครื่อง พระต่างๆ นี้ มันเป็นเรื่องที่เพราะทุกคนจะพูดว่ามีพุทธคุณใหม่ มีเยอะมาก จะเอามาให้เราดูนี่ นี่มีพุทธคุณใหม่ ถ้ามีพุทธคุณเราจับแล้วจะสั้นเลยละ มีพุทธคุณ ถ้าไม่สั้นก็ไม่มีพุทธคุณ

ไอ้พุทธคุณก็คำเดียวกับพระพุทธเจ้านะ เมตตาธรรม คุณธรรมในพระพุทธเจ้ามีละ แล้วถ้าเราเคารพของเรานั้นมีของเราอยู่แล้ว ทีนี้พวกนี้มันจะไปเอาอย่างไสยเวทย์นะ พอจับพระอัฐีย์ นี่มันมีกำลังนะ โอ้โฮ พระนี้ขลังมากนะ ไปกำเจียด ไปกำกบ มันจะเดินใหญ่เลยนะ เจียดกบไอ้มันจะสั้นเลยนะ อันนี้เราพูดถึงความเชื่อ เราพูดตั้งแต่ที่แรกแล้ว ความเชื่อเราอย่าไปดูถูกใคร เราไม่ดูถูกใคร เพียงแต่ถามว่าบาปหรือไม่บาปละ

คำว่าบาปไม่บาปเราจะลงตรงนี้แหละ คำว่าบาปหรือไม่บาปนะ เราชักคนไปทางที่ถูกหรือเราจะชักคนไปทางที่ผิด สิ่งใดเป็นที่พึงที่ประเสริฐ สิ่งใดเป็นที่พึงที่ไม่ประเสริฐ ถ้าสิ่งใดเป็นที่พึงประเสริฐ สิ่งใดเป็นที่พึงจริง เราควรจะชักเขาสู่ความที่พึงจริงนั้นใหม่ ถ้าเราชักเขาสู่ความที่พึงจริงอันนั้น มันจะเป็นความที่พึงจริงที่ทำให้เขาได้ใช้ประโยชน์ของเขา

แต่ส่วนที่พระเครื่องอะไรนี้ เขาเรียกมีคนเยอะมากนะ บางคนนะลูกศิษย์เขาคุยให้เราฟัง เขาบอกเมื่อก่อนเขาได้เหรียญหลวงปู่แหวน เขาก็ไปศึกษาประวัติหลวงปู่แหวน จากเหรียญเขารักมาก เขาบูชามาก บูชาไปบูชามา ศึกษาไปศึกษามา เขาวางหมดเลย พระอยู่ที่ใจ เพราะการศึกษาประวัติ การศึกษาคุณธรรมอันนั้นนะ เขาทำให้เขาละเอียดขึ้นมา

ถ้าพระมันอยู่ที่ใจเห็นใหม่ คุณก็กระบี่ กระบี่อยู่ที่ใจ ถ้ากระบี่อยู่ที่ใจ ไม้ก็เป็นกระบี่ได้เพราะใจมันนิ่ง ใจมันดี แต่ของเรานี้ โอ้โฮย ละเอียดอย่างดีเลย โอยแต่ใจออกแฉะนะ จับมีดขึ้นมาสั้น ดิกๆ เลย แล้วมีงจะสู้เขาไหว กระบี่มันอยู่ที่ใจ ไม้ก็กระบี่เด็กแท้ๆ เลย จับขึ้นมากระบี่สั้นไปหมดเลย

เนียคนถ้าศึกษาไป เราบอกว่าความพึงที่แท้จริงไม่มีหรอก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึงที่ประเสริฐที่สุด ถ้าหัวใจเราเป็นที่พึงที่ประเสริฐที่สุด ฉะนั้นตรงนี้อยู่ที่อาชีพเขาจะ ถ้าอาชีพเขามันก็เป็นเรื่องของเขา เขาจะทำอย่างเขา เพราะคนเรานี้นั้นมีวิฤติได้ มันสูงมันต่ำได้ ถ้าเวลาหัวใจเราเปิดขึ้นมา เราจะมองว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี เราก็จะไม่ทำ แต่ถ้ามันเป็นโอกาสที่เป็นชีวิตของเขาต้องไปเกิดอย่างนั้น จะพ้นตรงไปเลยเนีย พ้นตรงไปว่าบาปหรือไม่บาป

ถ้าเป็นพ้นตรง ถ้าเป็นพระเรายิ่งพระป่า หลวงตาใหม่ๆ ท่านรับไม่ได้เลย ท่านบอกที่ท่านไม่ยอมให้ถ่ายภาพ ไม่ยอมให้อะไรเลย เพราะเวลาเมื่อก่อนนั้นท่านมากรุงเทพฯ บ่อยไป แล้วเห็นรูปภาพครูบาอาจารย์เรา โอ้พวกภาพโปสเตอร์อะไรต่างๆ ที่เขาวางขายอยู่ตามริมถนนเห็นใหม่ แล้วผู้หญิงเดินผ่านไปผ่านมาเนีย แล้วท่านบอกท่านรับไม่ได้ ท่านรับไม่ได้กับโอ้ภาพครูบาอาจารย์เรานี้อะไรไปวางกับพื้นซะใหม่

เขาวางขายกันดูใหม่ เขาวางขายกันทั่วไปในกรุงเทพฯ เห็นใหม่ แล้วคิดดูสิ บนทางเท้าเนียแล้วพวกเราก็เดินกันไปเดินกันมาเนีย แล้วท่านก็คงคิดนะ ถ้าภาพเราไปอยู่ตรงนั้นล่ะ อย่างตอนนี้เขาเอาภาพของเราเนียไปวางอยู่ที่ถนนนะ แล้วคนเดินผ่านไป แล้วเราไปเห็นเข้านะ แล้วเราจะคิดยังไง ท่านถึงแบบว่าพยายามจะไม่ให้ทำ ท่านไม่ให้ถ่ายภาพท่านเลยนะ

ถ้าไม่มีโครงการช่วยชาตินะ ภาพหลวงตากคงจะไม่มากมายขนาดนี้ ท่านจะไม่ให้ ท่านเห็นว่า ถ้าต่อไปข้างหน้า ถ้าคนเขาเอาเป็นผลประโยชน์ใช้ใหม่ เขาก็จะไปเป็นภาพโปสเตอร์ แล้วเขาก็จะไปเอาผลหาผลประโยชน์กัน ผลประโยชน์จากใครนะ ผลประโยชน์จากคนที่เชื่อถือศรัทธาใช้อย่างเช่นเราเชื่อถือศรัทธาเท่าไรเราก็อยากได้ เราอยากได้อย่างนั้น แต่เราไม่ทำขึ้นมาไง แต่เขาทำขึ้นมาเพื่อความสะดวกของเรา มันก็เลยกลายเป็นธุรกิจขึ้นมา มันก็เป็นไป

นี่เป็นเรื่องของโลก เราไปห้ามเขาไม่ได้ บุคคลสาธารณะไง อย่างคนที่มีชื่อเสียงศรัทธา มีคนเชื่อเคารพบูชาเนี่ย ก็เหมือนกับเราเคารพบูชา เป็นคนสาธารณะใช้ใหม่ แล้วเราจะไปห้ามเขาได้ยังไงนะ อนาคตนะมันเป็นเรื่องโลก โลกกับกรรมไง แต่พวกเราจะอยู่ให้มันดีงาม ถ้ามันถูกต้องดีงามเราก็ดูแลรักษาของเรา เป็นบาปหรือไม่เป็นบาป มันก็อยู่ที่หัวใจ หัวใจสูงส่งวุฒิภาวะ

ถ้าหัวใจที่มันสูงส่งเห็นความละเอียด เห็นสิ่งที่ผิดพลาดอะไรอย่างนี้ มันก็จะเป็นการว่าบาปคือบาปในใจ คำว่าบาปคือสิ่งที่มันหมองใจเรา แต่ถ้าเขามีหัวใจเขาสูงขึ้นมา มันก็就会有ความเศร้าหมองในใจ แต่ถ้าหัวใจของเขามันเป็นพื้นๆ นะ เขาบอกอย่างนี้โลกเขาทำกัน เขาไม่ทำเองนะ ก็ไปปรับเขาเองนะ ไม่ได้ทำเห็นใหม่ จิตใจเขาอย่างนั้นถ้าจิตใจเขาต่ำเขาเห็นเป็นการดำรงชีวิตของเขา ถ้าจิตใจเขาสูงขึ้นมาเขาทำไม่ได้ อันนี้บาป ไม่บาป มันก็อยู่ที่คน อยู่ที่มุมมอง

ใจเรามันประสาว่าเราจะเอาฝ่ามือปิดฟ้าไม่ได้ เราจะไปแบกโลกไม่ได้ เราจะบอกว่าสิ่งนั้นถูกผิด เมื่อก่อนก็คิดอย่างนั้นเหมือนกันนะ บางอย่างถูกผิดเนี่ย เราบอกถูกผิดเลยแล้วไม่ให้มี ไม่ให้มีมันเป็นไปได้หรือก ถ้ามันถ้าในทางกรรมฐานเรา ย้อนกลับมาใจเรา มารักษาใจเรา สิ่งนั้นเป็นอย่างนั้น บาป ไม่บาป ถ้าผู้ที่กระทำมันก็อยู่ที่ความจำเป็นมากน้อย ถ้ามีความจำเป็นมากน้อยขนาดไหนก็ทำเพื่อดำรงชีวิต เพื่อเอาตัวเรารอดได้ เพราะเอาตัวเรารอดได้แล้ว เราเห็นดีเห็นงามยังไงต่อไปเราจะทำคุณงามมากกว่านี้ สิ่งนี้จะวางไว้

อย่างเช่นเราเห็นไหม พวกเราเนี่ยมันมีบาปมีกรรมกันมาเนี่ย พระพุทธเจ้าพูดอย่างนี้ สิ่งใดไม่ดีทำแล้วเสียใจภายหลัง สิ่งนั้นไม่ดีเลย แต่ขณะปัจจุบันจะทำเนี่ย มันไม่มีความจำเป็นเนี่ย ความจำเป็นของคนนะ อันนี้ถ้าพระละหรือผู้ที่แล้วความจำเป็นของคน สิ่งนั้นดี ไม่ดีนี้ เราตั้งสติไว้ บางทีนะมันมีตัวแปรอะไร แต่ถ้าเราเนี่ยเรามีสติปัญญาเนี่ย เราตั้งสติปัญญาของเรา เหมือนกับห้องปลอดเชื้อ ถ้าห้องปลอดเชื้อในการผ่าตัดต่างๆ มันจะไม่ติดเชื้อ

ในการประพฤติปฏิบัติ เราจะทำให้ดีงามขึ้นไปเนี่ย มันก็อยู่ตรงนี้ด้วยเหมือนกัน ศิลปบริสุทธฺิ์ ใจ ศิลปบริสุทธฺิ์ ศิลปที่บริสุทธฺิ์ทำให้เกิดสมาธิที่สะอาดบริสุทธิ์ สมาธิที่สะอาดบริสุทธิ์จะทำให้เกิด

ปัญญาโลกุตตรปัญญา โลกุตตรปัญญาที่เกิดสะอาดบริสุทธิ์ มันจะชำระกิเลสของเรา แต่ถ้ามันไม่สะอาดพอ ทำอะไรไม่พอ มันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง พุทธมาขนาดนี้แล้วใครมีประเด็นอันนี้ใหม่ เดี่ยวจะบอกหลวงพ่อดีหัวเข้าบ้านอีกแล้วทุกคนเดี๋ยว ถ้าใครมีปัญหาอะไรจะพูด ไม่มีปัญหาอะไรนะ

ถาม : (ไม่สามารถได้ยินเสียงคำถามช่วงต้น ได้ยินเพียงคำถามช่วงท้ายว่า)ทำไปแล้ว มันมีความรู้สึกว่ามันไม่ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ แล้วมันเป็นเงินกองที่ว่า เรามีความจำเป็นในชีวิตที่ต้องเอาเงินเดือนไปอย่างนี้ แล้วเราเอาส่วนหนึ่งตรงนี้ไปทำบุญ ไม่ทราบว่...

หลวงพ่ : อันนี้พูดถึงนะ ทำอย่างนี้เราก็เห็นด้วย แต่ถ้าพูดถึงถ้าไม่ทำตรงนี้ มันก็เป็นเพราะความจำเป็นของเราอยู่แล้ว ถ้าความจำเป็นของเราอยู่แล้วนะ เนี่ยเวลาพูดอย่างนี้เราจะเอาความสะอาดบริสุทธิ์กัน นี้เวลาคนปฏิบัติเหมือนกัน บางคนทำความผิดมานะ แล้วมานั่งเสียใจคอดกอยู่ เราบอกว่า มึงจะทำความผิดขนาดไหนนะ มึงไม่ทำความผิดเท่ากับของคู่มือลมหอก

เห็นไหมเวลาบอกอย่างนี้ ความสะอาดบริสุทธิ์อย่างนี้ มันจะทำให้เราปฏิบัติยาก อะไรยาก แต่เวลาของคู่มือลมหอกด้วยความเข้าใจผิด อาจารย์บอกจะให้วิชาการ มันต้องเอานิ้วมือมาแลกนะ ฆ่าคนไปแล้ว ๕๕๕ ศพ ยังเป็นพระอรหันต์ได้ แต่ใจต้องเข้มแข็ง เพราะใจเขาเข้มแข็งมาก อันนี้ถ้าพูดถึงได้ไม่ได้ เข้ามาตรงนี้ไง สิ่งที่ทำแล้ว สิ่งที่ทำมาแล้วเนี่ย แล้วเราแก้ไขของเรา ถ้าพูดถึงความผิดพลาดถ้าความจำเป็นก็ความจำเป็น ถ้าเอาส่วนที่ทำบุญก็เห็นด้วย ได้ มันได้อยู่แล้ว

เพราะอะไร เพราะเราพยายามจะถ่าย เราจะทำให้มันดีที่สุด แต่เพราะความจำเป็นอย่างนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าพูดถึงว่า ถ้าทำความผิดแล้วเนี่ย จะปฏิบัติไม่ได้เลย เพราะเวลาคนเขามาหาเราเนี่ย มันมีแบบว่าโลกมันยาก มันมาก คนละโลก โลกเป็นอย่างโน้น บางคนบอกว่าเนี่ยปฏิบัติไม่ได้ บางทีน้อยใจใจว่าทำไอนั้นผิด ทำไอนี้ผิด

อย่างเช่น เช่นเวลามาเนี่ยได้เงินบ่อนะ เวลาใครมาบอกทำบุญพันหนึ่ง บอกทำไม เมื่อกี้ขับรถชนหมาตายมา เนี่ยเราบอกไม่ใช่หอรอก หมามันชนรถมึงตาย หมาวิ่งมาชนรถมึง คือกรรมของสัตว์มันก็มีนะ เรามาเนี่ยทำไมมันต้องวิ่งมาชนรถเราละ เรื่องอย่างนี้มันแบบว่าเป็นเรื่องเวรเรื่องกรรม บางอย่างเป็นเรื่องเวรเรื่องกรรม เรื่องวาระมันมาถึงพอดีเนี่ย แต่เราก็ไม่ต้องการไปชนหมาตายหอรอก เราก็พยายามบังคับเต็มที่

เราก็พยายามจะหยุดเต็มที่ แต่มันวิ่งมากระชั้นชิดเต็มที่เนี่ย มันโอกาสตัดสินใจมันไม่มี ถ้าเราทำได้ บางคนจิตใจดีมากเลยเบรกเต็มที่เลย พลิกกว่าไปเลยนะ ทำให้เราเจออุบัติเหตุอีก มันอยู่ที่ใจ

คน คนหยาบ ไม่หยาบ คนหยาบละเอียดแตกต่างกัน ฉะนั้นถึงว่าถ้าโยมพูดอย่างนั้น มันก็เป็น
ปัญหาที่พยายามจะทำให้มันดีขึ้น เนี่ยมันเป็นคำถาม มีอีกไหม ไ้ออย่างนี้มันเป็นธรรม ถ้าสุดแล้วไม่
มีอะไรอีกนะ เอวัง